DIARI CATALÀ
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona: Edició vespre . . 1 pta. mes
Edició matí . . 1 » »
Espanya . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal . . . . . 9 » »
Paquet de 30 números . . 90 cèntims

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esquelas, comunicats y reclams a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admetan esquelas mortuories fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a les dues de la madrugada.

Any XXII núm. 4,552 — Barcelona: Dissapte 20 de janer de 1912 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: St. Fabiá, papa y mr.

Sant de demà: La Sagrada Familia.—**Quarant hores:** A la iglesia de Ntra. Sra. dels Dolors.-Hores d'exposició: De 2/4 de vuit del matí a 2/4 de sis de la tarda.—**Demà:** A la iglesia parroquial de St. Agustí.—**Cort de Maria:** Ntra. Sra. de la Guia, a la capella de Marcus.—**Demà:** Ntra. Sra. El Pilar de la Creu, a la Catedral.—**Missa d'avuy:** Sts. Fabiá, papa y Sebastiá, mrs., color vermell.—**La de demà:** La Sagrada Familia, Jesús María y Joseph; color blanch.—**Adoració nocturna:** Avuy, dia 20: Torn de Sant Miquel Arcángel

Observatori Meteorològich de la Universitat. - Director: E. Alcobé. — 19 de janer

HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 3 tarda. — Barómetre a 0° y al nivel del mar: 762'0; 761'65. — Temperatures: Máxima, 9°2 sol; 14°0 ombra. Mínima, 8°1; ombra, 5°7 refl. — Temperatura a la central: 11'0; 12'5. — Pluja a les 24 hores: 5'05. — Aigua evaporada en millímetres: 2'11. — Graus d'humitat: 87; 67. — Direcció del vent: N. — Velocitat del vent: 191 k. — Estat del cel: cobert. — Núvols. Classes: C. K., N. — Cantitat: 0'9; 0'1.
Sortida del sol: 7'17. — Posta: 4'51. — Sortida de la lluna: 9'38 m. — Posta: 6'12 m.

Don Pere Cullell y Franqués

mori el dia 11 de janer de 1912

havent rebut els Sants Sagraments

(A. C. S.)

Els seus afligits fills Carme, viuda de Matas, y Joseph, filla política Mercè Reig, nets, neta, germana, germà polítich, germana política (ausent), nebots (presents y ausents), cosins, demés parents y la rahó social «J. Cabré y C.ª, S. en C.», al recordar als amichs y coneguts tan dolorosa pèrdua, els preguen que'l tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir als funerals que per la seva ànima, tindràn lloch avuy, dissapte, día 20 del corrent, a les deu del matí, a la iglesia de la Casa Provincial de Caritat.

Les misses després del ofici y desseguida la del perdó

Per respecte a la santetat del temple el dol se dona per despedit

Tusquets y C.ª S. en C. Banca Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9
Negociem els cupons Amortisable 5 per 100. Venciment 15 febrer pròxim.

E. Prat de la Riba
La Nacionalitat Catalana
SEGONA EDICIÓ
Un vol. de 152 pàg., de 20 × 13 cm., en excelent paper vergé
Edició popular: 50 cts.
Ab cobertes a dues tintes y el retrat de l'autor: 1 pta.
DE VENDA EN LLIBRERIES Y KIOSCOS
DIPÓSIT EN AQUESTA ADMINISTRACIÓ

REBAIXES FI DE TEMPORADA
DEL 5 AL 50 per 100
La Casa Blanca
Concell de Cent, 324

Higiene y Bellesa de la Dòna
s'obté ab la
Crema Baró y Blanco Esmalte Baró
DE VENDA EN LES PRINCIPALS PERFUMERIES

La fàbrica de trenzilles y cordons de Antoni Borrell y Fill, ha sigut trasladada del carrer Lealtat al carrer **Riereta, 33.**

ESTALVI DE SALUT
RONYONS — FETGE — ESTOMAC — MELSA
AIGUA DE VILAJUIGA
LA MÉS RICA EN LITINA
Unica insustituïble pera prevenir i curar l'ARTRITISME i el MAL DE PEDRA
Preferida pels bons metges, és la de major venda i la MÉS ECONOMICA EN SA CLASSE
DEMANI-S PER TOT ARREU
Agent depositari: JOSEP ESCUDER • Bailén, 95 i 97 - Telefon 3347
Despatg Central: Rambla de les Flors, 17 - Telefon 2471

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C.
Marbres Pedras Fustas — Ronda Sant Pere 8 — Construcció Decoració

MERITORI de 14 a 16 anys, guanyant. Se necessita ab bon carácter de lletra. — Dirigirse per escrit baix les iniciales A. B. C., a l'Administració d'aquest diari, carrer d'Escudellers, número 10 bis.

Dr. R. Botet Parts y malalties de la matrix. Ex-metge de les maternitats de Paris y Florencia. Metge-cirurgià del Hospital del Sagrat Cor. De 3 a 5. **Aragó, 273, primer.**

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

SANATORI pera tuberculosos y pretuberculosis. Alt. 750 metres, **Olost de Llusanés** (prop Vich). Direcció: **Bruch, 114,** BARCELONA

Dr. A. Presta Especialista Orelles, Nas, Gorja y Tuberculosis. Pelayo, 12, pral. — Consulta de 9 a 10 y de 3 a 6.

Al Dia

La immunitat parlamentaria

Del resultat de la reunió dels quefes de minories se'n desprèn que'l Govern—si bé ab la oposició ferma dels partits extrems—aprovarà la modificació del Reglament del Congrés y la tramitació que vol donarse als suplicatoris pera processar diputats a Corts.

La reforma que's proposa, o una altra que fos encaminada a tallar els abusos que venen cometentse a l'ombra de la representació nacional (?) es indispensable. Però, ¿nò succorirà lo mateix que ara? No's pot donar rès més senzill que lo vigent. Un diputat falta a la lley; el jutge, pera processarlo, demana autorisació al Congrés: si aquest la dona, se'l processa; si no la causa queda parada. ¿Qui'n té la culpa de que quedin impunes els delictes comesos pels diputats? ¿La lley? ¿El procediment? Nò; el Congrés. L'esperit que en el Congrés domina, les consideracions que'ls diputats se tenen, les que, sobre tot, té'l Govern ab els diputats; la pòr d'una obstrucció, d'un debat d'aquells que'ls governs eviten de totes maneres.

Es molt possible que la lley de procediments penals contra diputats a Corts y el Reglament del Congrés se reformin, però es molt possible que'ls interessats seguexin privant que s'apliquin: som a Espanya y, feta la lley, feta la trampa. El procediment, pera que tingui efecte, hauria d'ésser molt radical, molt expeditiu y quasi mecànich. Si no, seguirem veyent com la investidura de diputat cobreix la comissió de delictes.

***

La immunitat parlamentaria es garantía de la llibertat absoluta que deuen tenir els representants del país, pera exercir la seva misió fiscalisadora: si els diputats poguessin ésser processats com els altres ciutadans, els governs desaprensius tindrien a mà el modi de fer desaparèixer els enemichs temibles. Però la representació parlamentaria no deu ésser patent pera cometre delictes comuns, ni pera defugir responsabilitats en certs delictes polítichs. En el Parlament, un diputat pot dirho tot: el Reglament y la presidencia trenquen les inconveniencies si aquesta vol y aquell s'aplica. Però fòra del Parlament un diputat es com un altre ciutadà perque no exerceix drets especials, com en el Congrés, sinó els que tenen tots els ciutadans. Y a tals drets, tals devers.

Jo crech que lo que s'ha de modificar, més que la lley, es el concepte, el medi social, per actes succesius del Congrés. Sinó, la lley caurà en desús, com l'actual, que no pot ésser més clara ni més senzilla.

***

Si jo fos diputat, hi presentaría una esmena al projecte del Govern: una esmena encaminada a que la discusió dels suplicatoris se fes en sessió extraordinaria y secreta, reglamentantla estretament d'una manera especial. Si no cada debat de suplicatori serà un debat polítich, una nova forma de perdre temps.

Però sigui com vulgui, se fassi com se fassi, lo que no pot durar més es la impunitat absoluta de que ara frueixen els diputats. Entre'ls suplicatoris que obren en el Congrés, n'hi hà per estafa, per violació, per attentats personals, y els autors d'aquests delictes se passejen tranquilament per Madrid, y del seu vot pot dependre una modificació del Còdich penal.

Això s'ha d'acabar.

Y pera aquesta mena de delictes, per tot lo que no siguin actes comesos per medi de la imprempta o en reunions públiques, que puguin tenir trascendencia política, la lley nova ha de tenir efectes retroactius si no's vol que la justícia quedi ferida greument.

Mentres la lley se vicia, que'l qui hagi comès o cometi un delicte sigui castigat.

POL.

Dinámica atmosfèrica

El temps pera avuy a l'Europa central y meridional.

Dijous plogué a la vessant mediterrania espanyola, Andalusía y Marroch, ab mar grossa al Mediterrani y en totes les costes del Atlàntich desde la Coruña al Marroch.

Ahir el cel era cobert al Mediterrani, Andalusía y Marroch, ab mar grossa als golfs y grans onades fins a les aigües de Mallorca. Als golfs de Lyó, Gènova y nort d'Italia, els vents de llevant eren fortíssims.

Avuy continuarà la pertorbació del Mediterrani y la seva vessant espanyola, essent més enèrgica l'acció tempestuosa al Mediterrani inferior desde les costes atlàntiques del Marroch.

Al nort d'Espanya y gran part de les seves regions centrals no hi plourà, y tant a Catalunya com al Mediterrani superior l'acció tempestuosa serà dèbil, creixent el fret al nort de la península y centre. Hi haurà onades en tot el Mediterrani.

D. PUIG.

PEL DRET CATALÀ

Contra el R. D. de Notaríes

El govern y l'opinió catalana

Es de veritable desconsideració la conducta del Govern envers Catalunya, en lo que fa referencia al R. D. centralisant les oposicions a Notaríes. Van passant els jorns, y per ara, ni una respectuosa contestació ha brotat dels llavis del ministre de Gracia y Justicia, que signifiqui una esperança de resolució, ni tampoch una franca negativa de derogar la vergonyosa disposició Barroso.

Y es de remarcar la tàctica hàbil que empleà'l Govern, procurant no donar importancia a la campanya, fent el buit a son entorn, y mantenint en peu el R. D. que la motivà, car si conseguís son objecte, o sía'l que'l moviment de oposició despertat a nostra terra, per la actuació constant y dedicida dels nostres escolars y els amants del Dret Català, minvés o cessés per complet, allavors el jorn menys pensat convocaría les oposicions, essent ja tart tot remey y tota protesta pera obtenir la seva anulació.

Cal, doncs, cridar clam xardorós en pró del avuy malparat Dret de Catalunya, no minvi ni cesti. Es precís que la veu potenta dels apòstols de tan santa causa, ressoni ab més fermesa que may en els mitings del diumenge vinent, perque'ls catalans ens convencèm més encara del perill que per nosaltres representa aquest nou abús del centralisme liberal, y el Govern vegi que persistim en nostres justes reclamacions de derogació del R. D. de 28 de juny darrer y torni a la vigencia de la Lley orgànica del Notariat.

Diumenge, els nostres germans de Tarragona y Lleida, ab els mitings que allí's celebraràn, refermaràn la xardorosa protesta, car desde aquell instant, totes les encontrades catalanes hauràn aixecat la seva veu, digna d'ésser escoltada, com tota veu que s'aixequi en demanda de justicia.

El miting de Lleida

Regna a Lleida gran espectació pel miting que diumenge's celebrarà contra'l R. D. de Notaríes, y organisat per la comissió d'estudiants de Dret de Barcelona.

La comissió, nomenada d'entre'ls representants de les principals entitats científiques, económiques, polítiques y socials lleidatanes, segueix ab gran activitat els treballs d'organisació de l'acte, que promet revestir extraordinaria importancia.

En el miting hi pendràn part els diputats a Corts senyors Garriga y Massó, Macià, Moles y Rodés; els senyors Font y Mulet, per les entitats lleidatanes, y En Ramón Iglesias, per la comissió d'Estudiants.

La presidencia del acte ha sigut oferta y acceptada pel senyor Pereña, degà del Colegi d'Advocats d'aquella ciutat.

El miting de Tarragona

D'aquesta población ens comuniquen el gran entusiasme que regna pel miting de demà, que tant per les notables personalitats que hi pendràn part, com per l'organisació del mateix, promet ésser grandiós.

La premsa diaria fa activa campanya en pró del mateix y contra'l R. D. de Notaríes. El valent setmanari «Catalunya Nova», prepara un extraordinari.

Se celebrarà un àpat en honor dels oradors en el Hotel París, y abans la benemèrita Unió Democràtica Nacionalista els obsequiarà ab un «raimos» d'honor.

En la sessió que avuy celebrarà l'Ajuntament, designarà'l regidor que en son nom hi parlarà. La Diputació també nomenarà un representant, fent lo mateix el Colegi d'Advocats.

Ademés d'aquests y del representant de la comunio escolar de Barcelona, senyor Frederich Culí y Verdaguer, hi parlaràn els notables oradors don Miquel Laporta, del P. d'U. F. N. R., y el senyor don Domingo Martí y Julià, per l'Unió Catalanista.

(PER TELEFON)

De Tarragona

Tarragona, 19, 11'20 nit.

S'han posat al públich els cartells anunciadors del grandiós miting que s'ha de celebrar diumenge al Teatre Principal contra'l R. D. den Barroso.

També s'ha publicat un manifest invitant al poble de Tarragona a assistir al miting. Va firmat per 30 entitats y corporacions populars, l'Ajuntament y la Diputació provincial.

Parlaràn els senyors Martí y Julià, Laporta, Vallés y Pujals, Culí y Verdaguer, de Barcelona; Massó, regidor tarragoní; Virgili y Oliva, diputat provincial, y Batlle, del Colegi de Advocats.

Regna entusiasme. — Maricel.

GLOSARI

A LA PORTA DE LA EXPOSICIÓ TORRES-GARCÍA

Distret passant, sàpigues, donchs, quan aquí entres, que no se t'ha cridat a «veure pintura». Pera «veure pintura», ja n'hi hà prou ab les exposicions, universals o de les altres, que cada dia te n'ofereixen, a mida del desitg, y més encara, y més, fins al sadollament, fins a la nàusea tal volta, per kilòmetres y kilòmetres; y pintura de la grassa, de la sucosa, de la que afalaga la sensualitat y unta'ls ulls... Això d'aquí dins es altre negoci: negoci de penitencia y depuració. Això es bellesa, harmonía, no «pintura». Això es un sever y magnífich experiment espiritual.

Bé mereix aquell qui l'ha acomplit que l'anomenem, per definició, el nostre pintor idealista. Pintor, donchs, fina, fondament nacional. Idealisme es lluny de naturalisme, però tampoch significa abstracció. Cosa més propia es aquesta, y vici, de gents septentrionals; com el naturalisme, de les gents de l'Orient. Nosaltres, els mediterranis, restem, segons la nostra més pura tradició, idealistes: que no vol dir negadors, ni menysprenadors, del mon material, però sos ordenadors, segons tipu intelectual y mesura. Som nosaltres uns eternisadors de lo sensible, o, si voleu, uns sensuals de lo etern. Som y serem sempre, mentres haguem característich existir, fidels a n'aquella mentalitat greco-llatina, ahont el goig de l'esguart fou quelcom d'emblit pels deus mateixos, per tal que'ls deus mateixos havíen sigut fets a goig de l'esguart.

A n'aquest port segur, a n'aquest assentar els peus, ab tota força, damunt la roca viva de les perennitats de la Raça, no hi ha arribat el nostre pintor en un dia, sinó darrera llarga y obstinada navigació. Ell també va partir de la boirosa Thule, y les darreres fulgors del romanticisme, en la forma impresionista, simbolista, decadenta, iluminaren son depart. Compteu que algunes de les teles mostrades avuy remunta a vint anys enrera, y recordeu quins tèrbols instants vivía, vint anys enrera, el pensament dels escullits. Una vaga, però admirable previsió de son destí noble, acompanyà, però, aquesta marxa, com una estrella guiadora de ruta. En una sentencia prodigiosa, treta recentment de lo inèdit, Ernest Renan ha dit: «El viatge dels Tres Reys es un model de viatge en recerca de la veritat». Diu això, perque aquell viatge se realisava, alhora ab el misteri de lo no saber y ab la seguretat del estel. Talment així, el nostre romàntich qui partía, no ho feya únicament empès de vent atzarós, però també guiat per la llum remota d'un astre.

El llarch camí ha tingut dúes parts, de les que podem veure avuy les etapes, representades ab eloqüencia, damunt aquestes parets. Com pera tots nosaltres, l'experiencia interior en virtut de la qual havem aconseguit el definitiu assegurament, ha hagut d'ésser pera en Joaquim Torres Garcia doble. Li ha calgut, de primer, «desjullarse», com qui diu, y «despullar» les seves idees; després «revestirse» y tornarles a «vestir», però ja ab vestidures immortals. De primer, desferse de sentimentalitat, d'anècdotes, de literatura, de rastres vuitcentistes, pera arribar a la puresa ideològica y al nú; després, perque ab això ja's vorejava l'abim de l'abstracció, fugirne, baixar de nou amorosament a les coses concretes, però ja sabent esguardarles baix especie d'eternitat. Son els dos processos centrals successius, en la filosofía de l'Home qui Treballa y qui Juga: el procès d'«ascetisme», pel qual, en recerca de la llibertat s'emancipa progressivament de tot l'exterior, arribant a considerar com exterior el propi sentument; y, desseguda el procès del «seny», pel qual, en recerca de la eficacia torna a adressarse al mon exterior acceptantlo, redimintlo incorporantlo, tant lluny com se pot, a la esfera del propi albir. Es el doble esforç que ha calgut que acomplíssim, pera ésser, primer «Clàssichs», y desseguida «Genuins» o castiços devots de lo arquetípich y devots de català. En Torres García ha dut son procès d'ascetisme fins ahont ha calgut, pera arribar a pintar una Dea núa, o «Pallas portant la Filosofía a l'Helikon, ahont entra a ésser una dècima Musa»; però ha sabut després descendir en un altre procès admirable de seny fins a representar, ja nets de qualsevulla anecdotisme, els dos compares, vestits d'americana y gorra que acompanyen una mula, a l'estable d'una masovería nana, deixant el carro ajagut, que finament retal'la dos brassos negres, damunt el cel enduvolat.

A lo llarch de tota la ruta y d'experiment tan complexe, quin fort heroisme el d'aquest pintor, quina puresa d'ideal, quina noblesa d'ofici, tan rara en el mon artístich contemporani! Si en algún instant ha pogut caure en feblesa, may en claudicació. L'injusticia, l'oblit, les dureses de la existencia, la temptació, constantment presentada d'aconseguir, a costa d'un petit sacrifici de dignitat, els fàcils aplaudiments democràtichs, no han sabut desviarlo un punt de son aspre camí. En Joaquim Torres García es, en aquest punt entre nosaltres, no solament una alta figura artística, sino una alta figura moral. A les feines més humils y anònimes ha donat la materxa intranzigencia d'honestitat que a les més importants. Y n'ha tentat prou y n'ha acomplit, d'aquest, ab un total desinteres, en l'ombra, en el silenci, en la orgullosa solitut, batentse ab les pitjors angoixes materials y morals. Tal iglesia totalment pintada, tal capella, tal decoració de casa particular, obra d'ell, bastaríen a la gloria d'un artista... Ara nosaltres demanem, pera aquesta gloria en potencia, una consagració. Demanem pera el solitari de fins avuy aquella cooperació social sense la qual se perden miserablement els millors productes de la cultura. Demanem pera en Joaquim Torres García, pintor idealista, pintor nacional, elogi y respecte, murs a omplir, encàrrechs oficials, seguretats y medis, indispensables a un art que no pot confiarse per la seva mateixa mena, al risch versàtil de les ignares sensacions y de la recompensa dels públichs... Y gosem també demanar pera l'home qui talment ha sofert per la seva integritat, un poch de simpatía, un poch de joya, un poch de companyía dels escullits, de totes aquelles coses, bones sempre, però nessaries com en cap moment, quan la joventut ja es punt de posta, y quan la barba del brau lluitador ja s'ornamenta ab la noblesa melancòlica dels primers cabells blanchs.

XENIUS.

Polítiques

Varies

— Diuen de Girona:

Malgrat tot lo que diuen els diaris gironins copiantho dels de Barcelona, referintse a la renuncia de l'acta de Torroella de Montgrí, de don Juli Fournier se pot assegurar que la noticia no té cap fonament.

A la reunió que hi hagué en la Joventut Conservadora de Girona s'hi donà la nova de que don Eduart Dato quan vingui a Barcelona donar l'anunciada conferencia promesa al Museu Social s'arribarà fins a Girona, ahont tots els representants dels conservadors en els pobles de la provincia, li oferiràn un dinar a la Fonda dels Italians.

— Es a Barcelona don Emili Riu, diputat per Sort-Viella y ex-subsecretari d'Hisenda.

—A Balaguer ha començat a publicarse «La Fals», periòdich mensual nacionalista.

La Junta del Centre Nacionalista Català, de la mateixa ciutat, va quedar constituida aixís:

President, F. Xavier Rubies; vis-president, Claudi Pujadas; tresorer, Emili Vilarasau; bibliotecari, Mateu Delsans; vocal propaganda, Enrich Tarragona, y secretari, Pau Santaeugenia.

Don Manuel Folguera y Duràn hi donarà una conferencia sobre Mancomunitat Catalana.

—El Centre Català de París ha constituit la seva Junta de la següent manera:

President, En Pere Balmaña; vis-president, En Joseph Gaya y Busquets; secretari, En Joan Falguera; vis-secretari, En Francisco Barrelles, y tresorer, En Joseph Pagès Roca.

—Se'ns prega l'inserció:

El dia 23 del actual, se celebrarà en la «Maison Dorée» un banquet organisat per elements distinchs d'aquesta capital, en honor del Rey Don Alfons XIII, ab motiu de la seva festa onomàstica.

Se rebràn adhesions fins el dia 22, al mitgdia, en el Centre Monàrquich Conservador, Corts, 635, principal, y en el Círcol Lliberal Monàrquich, plaça del Teatre, 3, principal.

Diputació

— Ahir matí va reunirse el Departament Central tractant de la reorganisació del personal de les obres públiques, y de les obres de restauració del Palau de la Generalitat.

— Ahir tarda va reunirse'l Tribunal de les oposicions a les dues places d'oficial vacants, pera jutjar y fallar els exercicis celebrats darrerament.

El fallo del Tribunal es d'acort ab l'ordre següent: primer, don Manuel Raventós y Borday; según, don Joseph M.ª Pi y Sunyer; tercer, don Enrich Sebastià Besora; y quart, don Joan Pelegrí y Nicolau.

En conseqüencia, seràn proposats pera les dues places, els senyors Raventós y Pi y els senyors Sebastià y Pelegrí pera que se'ls tingui en compte a les primeres vacants que hi hagi.

Teatres

ANDALÚS

ELDORADO

«Puebla de las Mujeres».—Dos actes dels germans Quintero.

El nostre Crehuet, d'alguna de les seves comedies en dos actes, no'n diu «comedia en dos actes», sinó «dos notes de comedia». En això hi hà una qüestió de matís, que's presenta ara en «Puebla de las Mujeres», com s'ha presentat en altres produccions dels populars autors andalusos. Realment, se tracta, no d'una comedia en dos actes, sinó de dos actes de comedia, fets ab elements d'altres molts actes de comedia dels germans Quintero.

En «Puebla de las Mujeres» no se'ns diu rès de nou. Lo qual no es treure originalitat als autors. De cap manera. Si'ls germans Quintero ara ens recorden «coses» anteriors, cal reconèixer que aquestes coses son d'ells mateixos. Lo qual vol dir que's tracta de dos actes entretinguts, ab aquells amors de costum y aquells criats y minyones de «pura cepa andaluza» que son tan pintoresocs y aquella gracia natural que'ls dona la terra.

Y rès més. Perque «Puebla de las Mujeres» es una comedia més, però sols una comedia més dels Quintero.

La companyía Larra la fà ab l'amor de costum, fent gala de conèixer cada actor el seu paper y tots plegats la obra.—J.

CATALÀ

Demà diumenge, a la tarda, en l'hostatge de l'Ateneu Obrer del districte III, y baix la direcció del jove senyor Perbellini se posaràn en escena les obres «De festa major» «La morta» y «Comedia de comedies».

LÍRICH

LICEU. — Aquesta nit tindrà lloch la representació de «Rigoletto», interpretant els principals papers la senyoreta De Hidargo, senyora Perini, el tenor Krismer el bariton Stracciari y el baix Nicoletti-Kormann.

Segons l'ensaig general, «Rigoletto» serà digne parió de «Il Barbiere di Siviglia» que tant entusiasme ha desportat.

El "Reina Regente" embarrancat

(PER TELEFON)

Madrid, 19, 2 tarda.

A dos quarts de onze del matí, pel servey radiotelegràfich, s'han rebut en el ministeri de Marina noticies, desde Melilla, de que'l creuer «Reina Regente», que's troba entre la posició de Yazamen y la desembocadura del Quert, demanava aussili desesperadament, perque se li havía obert una gran via de aigua y no podía tancarla.

Tot seguit ha sortit en aussili del creuer el canoner «Laya» y un vapor de la companyía valenciana que's trobava en el port de Melilla.

El ministre de Marina ha comunicat la noticia per telèfon al president del Conseil, y ha marxat al Palau a posarho en coneixement del Rey.

Posteriorment s'han rebut noves noticies de Melilla que diuen que estàn ja al costat del «Reina Regente» el «Princesa de Asturias» y el «Laya».

Ademés, han marxat a Yazamen el vapor «Puchol» y un altre de Almería y un equip complet de salvament de Gibraltar.

El ministre de Marina ha estat a casa del senyor Canalejas pera enterarlo d'aquestes darreres noticies.

No se saben encara les causes que han produit l'avería.

L'ajudant del ministre de Marina, ab qui hem conversat, ens deya que'l lloch hont ha ocorregut l'accident al «Regente» es un banch de sorra, no haventhi ni una roca en una gran extensió.

Tant el president com el ministre estàn tranquils respecte a lo que li pugui succeir a la tripulació, perque al costat del barco nàufrech hi hà ja altres barcos.

Un altre radiograma datat a dos quarts de dotze diu que'l «Reina Regente» està en situació desesperada, ocmentse que vagi a fons.

El salvament del «Reina Regente»

Madrid, 19, 4'15 tarda.

El darrer telegrama rebut al ministeri de Marina, sobre la situació del «Reina Regente», diu:

Saltà el kinstong de la centrífuga d'estribor cremant la màquina corresponent y passant l'aigua parcialment als departaments estanchs per la cortina.

El vaixell està a 7 metres en fons de sorra, y s'ha conseguit, per medi dels escafandrers, posarli un «payete». S'està empetitint ab totes les bombes y comença a baixar el nivell de l'aigua.

De Melilla sortiren pera prestar aussili els vaixells «Puchol» y «Africa», portant escafandrers, bombes, ciment y material.

Gibraltar (oficial).—En vista del telegrama de V. E. surten en aquest moment pera prestar aussili al «Reina Regente» els vapors de salvament «Rescort» y «Neiva».

El "Reina Regente", salvat

Madrid, 19, 6'15 tarda.

El darrer radiograma rebut sobre'l sinistre del «Reina Regente» diu aixís:

Málaga, 19, 4'45 tarda.—El vapor mercant «Barceló» ha recullit un radiograma del comandant de la esquadra al governador de la plaça que diu: «Salvat barco. Reparada avería. Marxen pera sos respectius destins els barcos enviats en socors del «Reina Regente».

Confirmació del salvament.

Madrid, 20, 12'30 matinada.

Desde'l moment que en el ministeri de Marina s'ha sabut la noticia de la avería del creuer «Reina Regente», el ministre del ram, els seus ajudants y els quefes del ministeri, han passat el dia treballant de manera improva pera procurar per tots els medis enviar aussilis al barco.

El telégraf ha funcionat continuament expedintse telegrames als comandants de marina dels ports més propers a Melilla pera que s'enviessin barcos d'aussili.

Ab tota premura contestaven al ministre les ordres ja cumplimentades.

A última hora de la tarda s'ha rebut un telegrama en el ministeri de Marina, en el que's deya que s'havía remeyat de manera provisional l'avería del «Reina Regente», que ja estava a flor d'aigua, que no necessitava aussilis y que aviat

se desaiguaria la màquina que estava inondada.

Desde'l ministeri de Marina s'ha telegrafiat donant les ordres necessaries pera que'l «Reina Regente» surti lo més aviat possible cap a Cartagena escoltat per altres barcos.

Més tart s'han rebut els següents telegrames:

«Melilla.—El comandant de Marina al ministre.—El general de la segona divisdió en radiograma de les 3'40 me diu: Reparada completament l'avería del «Reina Regent». No son necessaris cap classe d'aussilis.»

«Almeria.—El comandant de Marina de Almeria al ministre.—Remediada provisionalment l'avería del «Reina Regente» ha sortit fent rumbo a Cartagena.»

Durant tota la tarda han estat acudint al ministeri generals, quefes y oficials dels distints cossos de la Armada, solicitant noticies.

Els marins no pod'en amagar la seva alegría que s'ha sabut que'l barco estava a salvo.

Hem sentit fer calurosos elogis de la oficialitat que mana el barco y de la serenitat y disciplina dels tripulants; tots ab sos constants treballs han lograt, en l'espay d'unes hores, allunyar tot perill pera la seguretat del barco.

El «Reina Regent» fou botat al aigua en 1906. Té 110'92 metres d'eslora, 19'98 de màniga y 10'85 de puntal.

Es un creuer que desplassa 5.871 tonelades ab una marxa de 17 milles y porta 427 homes de dotació.

Monta 10 canons González Rueda de 15 centímetres, 2 Wickers de 75 milímetres, 8 ametralladores Màxim de 37 y 12 Nordenfeld de 57 milímetres.

El mana el capità de navili August Miranda.

Govern civil

Multes

El governador ha imposat la multa màxima als alcaldes que no han enviat la llista de noms dels individuus que composen els respectius ajuntaments.

El Rech Comtal

La Junta del Rech Comtal va visitar al governador pera tractar del plet de la coberta del Rech Comtal, el qual, segons diu el governador, se resoldrà aviat.

Per de prompte s'ha privat que les fàbriques de la barriada del Clot llensin els desperdicis a la riera, lo qual ha motivat que'ls fabricants presentessin un recurs contra les RR. OO. que'ls priven de llençar els desperdicis a dit lloch, tota vegada que de no poguerho fer aixís, hauràn de plegar.

El senyor Portela va dir que aquesta qüestió se resoldría fent clavagueres en aquell lloch, y que tindràn de fersé, car no es just que, per aquesta deficiencia dels serveys municipals, s'hagi de passar per sobre de la R. O. dictada en benefici de la salut pública.

***

L'instancia que'ls fabricants de la vora del Rech Comtal, han presentat al governador civil, es la següent:

«Que havent rebut una circular de la Junta Directiva del Rech Comtal, ordenant tancar els orificis de conducció d'aigües a dit rech que tenim en nostres fàbriques y tallers, ordre que segons informació dimana de sa respectable autoritat, ens veurem purament privats de que funcionin nostres fàbriques y tallers, per la previa necessitat que tenim dels corresponents desaiguats.

Si V. E., en cooperació ab l'Ajuntament, al veure l'increment que ha près la población en els punts per hont passa'l Rech, hagués ordenat la construcció de les necessaries clavagueres, hauría evitat aquest conflicte y altres que poden venir, tota vegada que, com contribuyents que som, no se'ns ha de deixar oblidats y menys en qüestions que afecten a la higiene, que es el punt principal a que deu atendres.

Alguns de nosaltres podríem canalisar les aigües que'ns ocupen a alguna cequia o rech, però com això ho prohibeix terminantment la R. O. de 14 de agost de 1911, d'aquí que també estiguem impossibilitats: de totes maneres, devem fer constar que la majoría no disposariem de dites cequies per no tenirles en els voltants de les fàbriques o tallers.

Si insistís V. E. en que's cumplís lo acordat per la Junta Directiva del Rech, ha de tenir present que en moltes fàbriques es tanta l'aigua que's tira al Rech, que's fa impossible trobar la manera d'absorvirla en son propi local, y si alguns industrials poguessin ferho, aleshores el mal sería major, perque aixís com avuy les aigües se barrejen al Rech y les partícules brutes d'unes, ab les àcides d'altres, fan que no siguin perjudicials a la salut pública, resultaria que continuament estarían amenaçats tots els operaris que, pera guanyar el pà, se veurien precisats a prestar serveys en ells, però ademés hi hà que tenir present que aquest extrem està ja previst en les Ordenances Municipals y ho prohibeixen molt terminantment.

El cas que exposem es dels apremiants y, ab tal motiu, esperem donarà V. E. una prompta solució als interessos de tots els firmants, que son en part els de la ciutat, essent, a nostre entendre, la més encertada y que sería millor acullida, que no s'apremi a la Junta Directiva del Rech y se li fassi revocar l'acort que tant perjudica als firmants, y en l'interí, pot procedirse a la prompta construcció de clavagueres en aquesta barriada (Clot), que bona falta hi fan, y, un cop construides, hi haurà manera d'endegar les aigües cap a elles, podentse aleshores aplicar el «veto» que avuy ens imposa la Junta del Rech, ab motiu de les ordres rebudes de les autoritats principals d'aquesta ciutat».

Banquet

Ahir vespre, el governador civil va assistir al banquet que'ls cònsuls de Barcelona oferiren al de la República Argentina.

El cólera

Una comissió del Institut d'Higiene va visitar al governador, entregantli un estudi fet sobre'l còlera.

Junt ab l'exemplar portat al governador, n'hi havía ún pera'l ministre de la Governació, y un altre pera'l president del Consell.

Visites

Una comissió de propietaris d'Horta va visitar al governador, felicitantlo per la concessió de la creu del Mèrit Militar.

També'l van visitar per diferents assumptes, els senyors Trinitat Monegal, Frederich Rahola, senador, y altres.

Les vagues

Una comissió d'obrers cotxers va visitar al governador, pera enterarlo del estat de la vaga que seguía com abans d'ahir.

També'l va visitar una comissió de paletes y manobres, que representen a 60 companys que ahir matí varen ser despedits d'unes obres de la nova estació de Sans, per no haverse conformat ab un nou encarregat que'ls posaven.

Patronat pera les obreres de l'agulla

La Junta Directiva del Patronat pera les obreres de l'agulla, observant que molts cuidados tenen de fer robo ordinaria y per lo tant, la més mal retribuida, per la seva poca habilitat en la confecció, en la present temporada de treball, oberta desde'l dia 15 del mes actual, ha ampliat la seva obra protectora, creant una classe pera perfeccionament de confecció y ensenyança de tall, dirigida per la professora senyoreta Encarnació Sant Gil y Navarro. Aquesta classe, que està oberta de nou a onze del matí en el local de la Institució, Moncada, 19, es completament gratuita y exclusiva pera les obreres que treballen pera'l Patronat.

En honor del Sr. Gache

Banquet a la Maison Dorée

Ahir va fersе en la Maison Dorée un banquet en honor del senyor cònsul general de la República Argentina don Albert J. Gache, devotíssim de l'idea generosa de vincular la seva patria ab Espanya.

La festa va ésser esplèndida baix tots conceptes. Com totes les organisades per la Casa d'Amèrica, va resultar brillantíssima.

El saló principal de la Maison Dorée era bellament adornat. En un dels seus indrets hi havía un monumental pomell de flors, del qual penjaven cintes ab els colors de les banderes espanyola y argentina. Per sobre les llargues taules que hi havía preparades, les flors hi escampaven un bell perfum.

Eren ja tocades les nou del vespre quan varen entrar en aquest saló els invitats al acte, que eren aproximadament uns cent quaranta.

Tots disposats a ocupar el seu lloch y a peu dret encara, el quintet de la casa va executar l'himne argentí y la marxa reyal. Una vegada acabades aquestes composicions els comensals van sentarse als seus llochs respectius, y la Maison Dorée els va servir un esplèndit dinar d'acort ab el següent menú:

Créme de Bolaille, Carpe á la Chambord, Coeur de filet de Boeuf Bearnaise, Losanges de foie gras, Punch Mandarinette Petits pois au beurre, Pintade á la broche, Salade saison, Choux glacés au chocolat, Friandises-Corbeilles fruits.

Vins. — Médoc en carafe, Meursault (goutte d'or), Marqués de Riscal, Duc de Marsat frappé, Café-Liqueurs.

Durant el dinar el quintet de corda va executar un excelent programa musical.

La taula presidencial del banquet era presidida per l'homenatjat, don Albert J. Gache, qui tenía als seus costats als següents senyors:

A la dreta: Capità general, comte de Lavern, Viñas, president de la Casa d'Amèrica, Puig y Alfonso y Maluquer.

A l'esquerra: don Joaquim Sostres, alcalde de Barcelona; don Feliu Fages, en representació del president del Cos Provincial senyor Prat de la Riba; Calvet, Bosch y Alsina y don Frederich Rahola.

En altres llochs de la taula presidencial hi havía el president de la comissió organisadora de la festa, don Manuel Malagrida, Ferrer y Vidal, Millàn Astray, Eulate, Castelló, Pardo Grué, Ballester Gonzalez Vilar, la major part de cònsuls de paisos americans y les més prestigiosos personalitats americanistes.

La festa va transcórrer en mitg de la major alegría.

A l'hora del xampany el senyor comte de Lavern, ab paraules plenes d'afecte y simpatía, va oferir aquell homenatge al senyor Gache y aquest li va contestar ab altre discurs plé de fervorositat y agraiment. Tant el senyor Maristany com el senyor cònsul de l'Argentina varen estar molt justos en els seus parlaments, lo qual va fer que fossin molt aplaudits.

Els dos dicsursos varen ésser resumits ab sentides paraules pel senyor Malagrida, que va ensalsar al senyor cònsul obsequiat, glosant les paraules pronunciades pel senyor Maristany.

Y acabat aquest parlament, els concorrents, trobant tal vegada que l'acte acabava massa aviat, varen comensar a indicar noms. Y el primer que va indicarse va ésser el del senyor alcalde.

Don Joaquim Sostres va fer un eloqüent elogi del senyor Gache, y recordant els conceptes exposats pel senyor comte de Lavern, va posar de relleu la trascendencia que tenía la personalitat de l'homenatjat que tant y tant s'ha preocupat pera fer efectives, cada dia més, les relacions de Catalunya ab l'Argentina. Va acabar el seu parlament, dient que brindava pel general Weyler, héroee de la guerra, y pel senyor Gache, héroe de la pau. Una grandiosa ovació que va durar llarga estona, va confondres ab les notes de la marxa reyal que va executar el quintet.

Acabat el discurs del senyor Sostres, varen correspondre també a les invitacions dels concorrents el senyor Millàn Astray y el general Weyler.

Al acabar aquest, li tributaren aplaudiments tots els concorrents, a peu dret.

Don Frederich Rahola va dir que la figura den Gache li recordava la d'aquells antichs cònsuls que tant varen treballar pera les patries llurs. Va explicar l'historia del Consulat y en magnífichs paragrafs va comparar la figura del homenatjat, ab aquelles personalitats que tan bellament va descriure.

Va dedicar també especials elogis a tots els cònsuls americans, car tots ells — va dir el senyor Rahola — han contribuit a n'aquesta forta simpatía que comença a sentirse entre'ls dos paisos.

Mentres els concorrents aplaudien estrepitosament al senyor Rahola, el senyor Gache va aixecarse del seu lloch d'honor pera anar a abraçar al eminent economista.

Després varen brindar els senyors Meifrèn, Ferrer y Vidal y Calvet, merescuent tots ells molts aplaudiments.

Y el senyor Gache va cloure la festa manifestant a tots els reunits la seva fonda simpatía. Tots aquests varen aixecar la copa en obsequi del cònsul que s'ha fet mereixedor de tals honors. Tots varen tenir per ell un afecruós picament de mans. Y tots vraen sortir de la festa agradablement impresionats.

Municipi

La comissió d'Ensanxe encara trigarà a constituirse uns 15 dies, fins que's tingui l'acceptació dels vocals propietaris designats per sorteig.

La comissió d'Escorxadors ha acordat procedir a la neteja de les clavagueres del Escorxador general.

Ahir van reunirse ab l'alcalde el fabricant de cristall senyor Inglada y una delegació dels obrers en vaga.

Després d'unes excitacions del senyor Sostres a la pau y concordia, van convenir tornar a la feina avuy mateix, sobre la base d'entrar a les set, mitja hora pera esmorzar, dues hores pera dinar, y plegar a les vuit, excepte en els casos de feines urgents.

El personal del escriptori treballarà com abans, tenint dues hores pera dinar.

A conseqüencia dels injustificats atropells de que han sigut víctimes els empleats municipals, atropells deguts a verificarse nomenaments en favor de certs protegits de l'antiga majoría radical, han interposat els perjudicats el corresponent recurs d'alçada al governador civil, en demanda de la revocació dels acorts dels dies 21 y 28 de desembre darrer, pels quals se'ls postergava en els seus drets.

Donada la justissima petició dels recurrents, no dubtem de que's fallarà en consonancia ab els desitjos dels recurrents.

Dit recurs ha sigut redactat pel lletrat don Manuel Clapés, qui s'ha encarregat de la defensa dels nombrosos empleats perjudicats.

A Valencia s'ha constituit una «Associació valenciana de caritat», que ha trobat un medi molt expeditiu pera l'extinció de la mendicitat en aquella hermosa capital, y es, enviar els captaires cap aquí.

Ans d'ahir n'arribà una expedició de 22 cap d'ells català.

Els senyors Portela y Sostres van conferenciar sobre aquest punt, acordant reexpedir el contingent.

El senyor Sostres ha enviat al alcalde de Valencia el telegrama següent:

«Ruego á V. E. se sirva transmitir Asociación Valenciana Caridad respetuosa protesta expedición á esta mendigos y vagabundos otras regiones y notificar inmediata reexpedición de la misma.—Alcalde, Sostres».

L'alcalde ha fet present a la comissió de Foment que hi hà dos carrers nomenats «de la Riera de Magoria», lo qual dona lloch a confusions.

Aixís com hi hà vehins de carrers del Ensanxe contraris a la poda dels arbres, els del carrer d'Urgell han solicitat que siguin podats els d'aquella vía.

El senyor Sostres ha començat a dedicar una estona cada dia a parlar ab el secretari de les qüestions importants pendents, y seguirà fins a resoldre lo que estigui de sa part.

L'alcaldía ha decretat la suspensió de un metge municipal ausiliar per haversen anat de Barcelona sense autorisació y ha delegat al senyor Ripoll pera que instrueixi expedient.

L'alcalde ha dirigit una circular a tots els empleats dientlos que està disposat a aplicar l'oportú correctiu al qui no cumpleixi, esperant que no hi haurà lloch a que hagi d'adoptar cap mida de aquestes.

Ahir l'alcalde conferencià ab el fabricant de cristall senyor Inglada.

El senyor Sostres esperava solucionar la vaga, havent convocat pera ahir vespre a patró y obrers.

Ahir el senyor Martorell presentà una denuncia al alcalde sobre'l fet d'haver sigut convocat verbalment per la Junta de la Cequia Comtal a una reunió a una casa de la Ronda de Sant Pere y al anarhi va trobarse ab que no hi havía ningú, perque la reunió era al Govern civil.

El senyor Martorell va anar al Govern civil y va formular una protesta davant del senyor Portela.

Avuy començarà el senyor Mir y Miró a fer ús de l'inexplicable llicencia de 2 mesos que ha demanat.

Una comissió d'obrers cotxers, prèviament convocada per l'alcalde, va estar ahir al mitgdia a Cá la Ciutat.

El senyor Sostres els va recomanar que procurin cercar un medi de conciliació y arranjament y que, segons prevé la lley, el presentin per escrit y per duplicar a fi de que serveixi de base pera la reunió del consell de conciliació y arbitratge.

Els cotxers van oferir atendre la indicació.

A la secció de «Municipi» publicàrem una nota consignant que «se deya» que'l senyor Callen, ex-regidor, gestionava ser nomenat director tècnich de la Companyía concessionaria del servey de neteja pública.

El gerent d'aquesta companyía senyor Boet ens escriu una atenta carta en la que'ns diu que ja té dita entitat director tècnich desde sa fundació y que no té fins al present cap mena de noticia de les gestions del senyor Callen.

No dubtem de lo que'ns diu el senyor Boet, però es un fet que a Cà la Ciutat vàrem recullir l'esmentat rumor, comunicat precisament a un dels nostres redactors per un amich particular del senyor Callen.

El que'l senyor Callen, arquitecte, cerqui un càrrech que guardi relació ab sa carrera, podrà ser apreciat en tal o qual sentit, però ningú podrà calificarho d'insòlit ni d'extrany.

INFORMACIÓ PARLAMENTARIA

Comensa'l debat polítich

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 19, 4'15 tarda.

Les tribunes estàn plenes de públich y en escons l'animació es major que ahir.

En el banch blau els senyors Canalejas y Barroso.

El comte de Romanones declara oberta la sessió a tres quarts de quatre.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Precbs y preguntes.

El senyor ZULUETA (don Lluis) fa ús de la paraula pera iniciar el debat polítich y comença dient que poques vegades ha estat tan justificat com ara.

Hem passat per un interregne parlamentari molt llarch en el que han ocorregut fets importantíssims que mereixen la censura dura y implacable de la opinió.

Adverteix que va a ser breu en el seu discurs.

Procedeix al examen de les vagues que's produiren l'estiu darrer y diu que foren motivades per molesties que ab rahó sent el proletariat, que està vexat pels elements capitalistes.

Una guerra que'l poble no vol vingué a agravar el moviment, al qui no's pot atribuir caràcter públich y ho prova que en cada lloch hont se produí el moviment prengué un aspecte distint.

A Bilbao tingué l'aspecte societari y en altres punts republicà, y a Cullera va ser de represalies, un moviment atàvich que va produir un crim repugnant del qual tots protestem.

El Govern devant d'això va perdre'l judici; li mancà la serenitat y va atribuir els fets als socialistes, als republicans, a la masonería y fins a l'acció d'elements extrangers.

Les vagues en el matís més o menys revolucionari del estiu passat a Espanya no foren més que un càs particular del general a Europa.

Recorda que en altres nacions hi va haver vagues semblants.

No hi hà, donchs, que espantarse y pensar que han sonat les trompetes de la Apocalipsis.

Les vagues ab el matís més o menys ho foren les de Xampanya, les de Italia per lo de Tripoli, la de Austria per l'encariment de les subsistencies, fa poch ocorregudes.

Cap Govern feu lo que l'espanyol: suspendre les garanties y declarar l'estat de guerra.

En cambi'l nostre Govern anà poch a poch oblidant son credo y ses promeses y se decidí per mides reaccionaries.

El senyor Canalejas, el campió del bloch de les esquerres, s'oblidà de la democracia y formà'l bloch de les dretes.

Aquest es l'equívoch del ordre públich, car aquest no es ni lliberal, ni conservador, ni es monàrquich, ni republicà.

Si s'alterés tots acudiríem a sostenirlo y potser nosaltres ab més decisió. (Rialles).

Madrid, 19, 5'15 tarda.

El conservador—diu el senyor ZULUETA—va a sostenir l'ordre públich posant una diga y el lliberal obrint un canal. El lliberal vol governar amparantse en aquesta agitació íntima del país y salvant en la revolta la seva propia autoritat.

El senyor Canalejas devía, al endemà de dominarse la revolta, obrir les Corts. Jo deploro que'l senyor Canalejas no ho hagi fet això, però no m'admira, perque son molts els que's diuen lliberals y molt pochs els escullits.

Si no volía seguir aquest camí, ne tenía un altre'l senyor Canalejas: haver acudit al Rey y dirli:—Senyor, m'he equivocat; no'm considero ab prou forces pera curar ab la llibertat els mals de la mateixa llibertat.

Això podría fersе, però lo que no's pot fer es viure en aquesta incertitut: passar per anticlerical y portar a un Congrés Eucarístich a la Reina, que encara sentía els dolors de la maternitat, y al quefe del Estat; passar per socialista, y tancar la Casa del Poble de Madrid; passar per enemich de la pena de mort y deixar que's consumés el fusellament d'aquell desgraciat fogainer del «Numancia» que encara no està provat que fos cap de la sedició.

El senyor Canalejas ens va oferir no donar un pas al Marroch y ens ha portat fins a n'aquella famosa operació anomenada definitiva, molt més fàcil de anunciar en arengues marcials que de realisar en la pràctica.

No podem deixar de parlar del problema del Marroch, que es una espina clavada al cor d'Espanya.

Aquest problema no hi ha hagut manera de plantejarlo bé en el Parlament. Tant el senyor Maura com el senyor Canalejas ens han assegurat que no's tractava d'una política de conquesta, sinó de senzilles ocupacions. Nosaltres hem sostingut que aquesta política de conquesta era perjudicial en alt grau pera Espanya.

Nosaltres abominem del sistema de tractats secrets, perque ab ells mitja dotzena de persones poden decidir el pervenir d'una nació. Aquest sistema, combatut per quasi tots els paisos, es anticonstitucional, perque merma les facultats concedides a les Corts ab el Rey pera tota declaració de guerra.

La política que segueix Espanya al Marroch, ab la ocupació del Rif y de Alcàzar y Larache, es una política de expansió colonial que'l Govern no ha explicat al Parlament; y té d'explicarla pera que sapiguem a què y ahont se và. Nosaltres la creyem perjudicial.

Llença anatemes contra la guerra. Els clarins bèlichs sonen per Europa rememorant la barbarie d'altres temps. Jo —diu—no censuro als homes que fan la guerra, als que tenen la professió de les armes, perque aquesta cumpleixen el seu dever; y en lo que's refereix al exèrcit espanyol, particularment, cal declarar que s'ha omplert de gloria en les darreres jornades; però la guerra en si mateixa es la negació de la civilisació moderna.

Se comprèn que guerregin els pobles barbres, però no'ls pobles civilisats, els cristians y que ademés no tinguin en perill el seu territori.

Se ocupa de lo que anomena tragicomedia de la crisis y diu que la explicació oficial d'ella no'l convenç, perque es una paradoxa que'l senyor Canalejas, l'enemich de la pena de mort, necessiti abandonar el poder perque se salva la vida de un home. ¿S'haurà de creure que'l senyor Canalejas considerava indefensa la societat ab la vida d'un home? Si es aixís, ¿còm continua en el poder?

D'això sols se'n pot deduir una conseqüencia: l'abolició de la pena de mort, que deuría venir en un projecte de lley, ab un sol article que tots votaríem en l'acte.

Acaba invitant al Govern a que vagi a l'abolició d'aquesta pena, la exemplaritat de la qual està negada pels fets y per la ciencia. (Molt bé).

El senyor CANALEJAS li contesta, però abans d'entrar en l'assumpte dona compte a la Cambra de les darreres noticies que ha rebut de lo ocorregut al creuer «Reina Regente».

Diu que'l sinistre obeeix a una avería interna y que'l barco està embarrancat en set metres de sorra y la tripulació salvada.

Passa a contestar al senyor Zulueta, extranyantse de que aquest hagi parlat de represalies del poder.

Madrid, 19, 9'15 nit.

El senyor CANALEJAS adverteix que en les vagues del extranger cap se relacionà com aquí ab grans aspiracions de la nació.

Recorda que a França fins els elements més radicals se posaren al costat del Govern y li oferiren el seu concurs pera mantenir fora de la nació l'honor de França.

Afegeix que en cap part ha sigut menys sanchnanta que aquí la repressió.

De lo ocorregut a Espanya no hi hà precedents, car aquí no s'ha buscat cap pretext pera fer la revolució. Se prepara confessantho, y fins aquí dintre se feu propaganda d'ella. (Molt bé en la majoría.)

Ja discutirem—diu—sobre la suposada faula de Barcelona. La trama descoberta tingué les seves conseqüencies.

Aludeix als càrrechs que se li dirigeixen com enemich de les associacions obreres, y diu que ho lamenta perque se sotmet a la classe obrera a uns mirallets, enganyantla.

Enumera algunes de les millores portades a la vida de les classes modestes y cita la supressió dels consums.

Respecte a les vagues diu que fora d'aquí molts han elogiat la seva actitut en la materia.

Aludeix també a la implantació del servey militar obligatori y al impost sobre la mà morta, pera contestar als que diuen que ha desertat del seu credo polítich.

Justifica l'assistencia dels Reys al Congrés Eucarístich, fundantse en l'exemple d'altres nacions que en actes semblants han vist als seus quefes d'Estat. (Aplaudiments de la majoría.)

Recorda que quan aquí se celebrà una reunió magna pera combatre la trata de blanques, vingueren masons, protestants y rabins y tots foren agasatjats.

Invita a que se li senyali quan y ahont ha dit ell que'l partit lliberal sigui enemich de la llibertat de conciencia.

Diu que més bé se'l podrà censurar per lenitat que per rigor en la persecució dels delictes colectius.

Recorda els anatemes de Maisonave sobre'ls successos de Alcoy en temps de la República espanyola y la proposició que un diputat radicial presentà pera castigarlos.

Recorda també que'l marqués de Albaida s'extranyà de que la majoría votés la proposició havent sigut sempre enemiga de la pena de mort, y la majoría contestà que si abans era enemiga d'aquesta pena ara la votava perque era poder y tenía que respondre del manteniment del ordre social. (Aplaudiments de la majoría.)

Ab tot — diu el senyor Canalejas — jo abundo en la opinió del senyor Zulueta y afirmo que la pena de mort es molt difícil de sostenir.

Afirma que l'abolició de la pena de mort no pot ser obra d'un partit ni de una institució política.

S'extén en consideracions sobre lo ocorregut a M. Labori, el defensor den Dreyfus, quan defensà la pena de mort en la Cambra francesa.

Després insisteix en declararse enemich de la pena de mort, recordant que en lo que porta de poder, en la jurisdicció civil no hi ha hagut cap execució.

Examina la discusió haguda en la Cambra francesa, respecte a si'l quefe d'Estat podía exercir lliurement del seu Consell de ministres, la gracia d'indult y se va convenir que, tractantse de la pena de mort, feya falta un informe d'una institució especial.

Rebutja'l calificatiu de comedia aplicat a la darrera crisis ministerial espanyola, y diu que'l clamoreig que's produí a favor del indult del darrer condemnat a mort en la causa de Cullera creu que fou tan sincer que obligà a l'indult.

Creu el senyor Zulueta — diu — que hi haguè dos moments en que jo devía anarmen del Govern: un, quan me decidí a suprimir el moviment revolucionari de setembre, y altre, quan vaig sotmetre a la firma del Rey l'indult den Jover. El senyor Zulueta no'm coneix, perque si no, sabría que jo no anava a desertar del méu dever en el moment en que més necessitava permanèixer en el meu lloch d'honor. Això sería una deserció del partit que m'otorga la seva confiança y me manté en la quefatura.

Contestant a lo que'l senyor Zulueta ha dit sobre la guerra, manifesta que no hi hà qui sincerament sostingui que Espanya pot avuy permanèixer ofegada o tancada en el seu solar. Si tal fèssim, nosaltres estaríem assetjats y bloquejats y exposats a constants perills.

A Melilla necessitem expansionarnos, pera donar desfogament a la plaça y pera això hi hà que atendre a límits naturals, a demarcacions geogràfiques, com son els rius y serralades.

Excusa entrar en una discusió sobre nostra actuació a Alcázar y Larache, però nega en absolut que realisem una política de conquesta. Lo que nosaltres fem es mantenir els drets que'ns estàn reconeguts y que son històrichs y indeclinables.

Acaba dient que dona a n'aquest debat una importancia decissiva, car creu que no's pot viure entre ombres y si's convens de que no cumpleix els seus devers, se sotmetrà al fallo dels seus jutjadors, sotmetentse al mateix temps al fallo de la seva conciencia y deixant de governar.

El senyor ZULUETA rectifica.

Adverteix que'l senyor Canalejas ha omès en el seu discurs parlar de la perllongació de la suspensió de garanties a la provincia de Valencia y de la persecució de que han sigut objecte les associacions obreres, tancant centres y disolguent societats.

Se lamenta després de la falta d'independencia del poder judicial que està per complet supeditat als Governs.

El senyor CANALEJAS interromp.

El senyor ZULUETA. — No contribuim tots a perllongar aquesta mentida convencional que nega aqueixa dependencia.

Afirma que la persecució a les societats obreres ha sigut una de les causes eficients del manteniment de l'anarquía a Barcelona.

Insisteix en les seves censures al acte d'assistencia dels Reys al Congrès Eucarístich y en els seus anhels abolicionistes de la pena de mort.

Urgeix pendre una orientació al Marroch que'ns permeti arribar al final ab profit y ab honra.

Exposa la seva desconfiança en les paraules del senyor Canalejas, car posà en llavis del monarca la promesa d'una lley d'ensenyança, y ab dos anys de Govern lliberal, res s'ha fet.

Se nota la falta d'un veritable partit lliberal y aquest es el mal més greu de la política espanyola.

El senyor CANALEJAS també rectifica.

Respecte a la persecució de societats obreres, diu que en això's ment molt y repeteix les manifestacions que a mitgdia ha fet ás periodistes respecte a la suspensió de l'Unió General de Treballadors.

Sobre la clausura de la Casa del Poble, diu que ell no té la culpa de que els encarregats de ferho no sàpiguen defensar els centres. A mí — afegeix — no'm toca defensarlos. Si'ls advocats encarregats de defensarlos no'n saben, que n'aprenguin. (Rialles):

Succeeix que hi hà societats que per pagar menys van a la Casa del Poble y estàn allí de favor, y es clar; quan se desahucía als propietaris del immoble els demés llogaters se queden sense casa.

En aquesta Casa del Poble hi hà societats ahont els socis se designen per números y altres en les que la gerencia s'entrega a persones agenes a la professió dels socis. Tot això contribueix a ocultacions sospitoses.

En lo que sigui afavorir a les associacions obreres, tot ho farà'l Govern, però no pera crear institucions que preparin la vaga general revolucionaria.

(Se prorroga aquest part de la sessió).

El senyor ALBORNOZ hi intervé en nom de la minoría radical.

Diu que l'actitut de la minoría radical no pot ser davant del Govern la mateixa que si no haguessin ocorregut els successos de Cullera y altres que han tingut lloch durant l'interregne parlamentari.

Coincideix ab el senyor Zulueta en les censures per l'assistencia del quefe del Estat al Congrés Eucarístich, afirmant que aquest fou un acte d'hostilitat als sentiments lliberals del país.

Se declara abolicionista de la pena de mort.

Li diu al senyor Canalejas que en quant ha ocorregut en els últims mesos sols ha tingut una preocupació: l'ordre públich.

¿Què s'ha guanyat ab 40 anys d'ordre?

Censura la unió del senyor Canalejas ab els conservadors.

Diu que'l lliberalisme que hi hà avuy a Espanya es buit y cobart.

Afirma que'l senyor Canalejas ha governat lo mateix que'l senyor Maura, sense garanties constitucionals y clausurant centres y disolvent societats. Això —diu—podía ferho el senyor Maura, però no el senyor Canalejas, que's nomena demòcrata.

Dóna la rahó al senyor Zulueta quan aquest ha manifestat que a Espanya no hi hà veritable partit lliberal.

Fa historia de lo ocorregut a Saragossa en els mesos de juliol y setembre últims y nega que allí hi hagués cap moviment revolucionari, com pretengue en fer creure les autoritats pera justificar la repressió que portaren a cap contra'ls radicals d'aquella ciutat.

(Ocupa la presidencia el senyor Aura Boronat.)

Diu que a Saragossa se matà al carrer a indefensos obrers. (Rumors.)

Es veritat que en altres nacions, quan hi hà desordres, les tropes disparen contra'ls amotinats; però, ¿ahont hi hà suspensió de garanties? ¿ahont hi hà clausura de centres? ¿ahont hi hà suspensions de periòdichs? Això sols se fa a Espanya.

Manifesta que el senyor Canalejas obeeix a influencia d'un element perniciós que sols existeix a Espanya, que es el militarisme, que ab la Iglesia y les camarilles palaciegues compartexen el poder ab el senyor Canalejas. (Protestes de la majoría.)

Hi hà a Valencia un capità general que sembla ser més que'l senyor Canalejas y que'l propi Rey. El senyor Canalejas, al deixarse influir per aquest, ha incorregut en una greu responsabilitat.

Anuncia que en nom de la minoría parlarà el senyor Lerroux y ell dirà lo que pensa l'Espanya radical de un Govern que no ha fet res en materia econòmica, ni en ensenyança y que no ha permès la discusió serena dels seus actes, que ha disolt societats y que ha amordaçat a la prempsa com no ho ha fet cap altre, donant lloch a que la prempsa republicana y socialista deixés de publicarse per no sotmetres a l'indigna previa censura y que ara vol menyscabar les facultats dels diputats ab la reforma del Reglament.

El senyor CANALEJAS li contesta que s'han celebrat milers de reunions hont s'han dit horrors d'ell y s'ha escrit lo increible en contra seu.

Lamenta que'l senyor Albornoz parli de «camarillas» palatines y de rendirse al drinch de les espuelas. Això—diu—no es d'home de la seva altura.

Protesta de que's digui que s'han assessinat radicals a Saragossa, hont se atravessà a prets a un cabo de la guardia civil. Lògich era que aquesta contestés també a prets.

Defensa la conducta dels capitans generals de Saragossa y Valencia, y diu que omiteixin tota censura an ells, car de lo que feren n'os responsable'l Govern, y sols an aquest es a qui hi hà que censurar: lo demés no es cavaller.

Entre aplaudiments de la majoría dedica paragrafs a defensar la gestió del exèrcit en el manteniment del ordre.

Lamenta que'l partit republicà sigui a Espanya la professió sistemàtica de la rebeliò, l'espuela constant a la revolució, en lloch de ser un aussiliar pera fer política lliberal y progressiva.

El partit lliberal necessita que's tingui fé en ell pera que porti endavant la seva obra.

Diu que aquí'ls republicans parlen al diari de la incompatibilitat del regisme ab la democracia, y no recorden que en paisos hont hi hà molta força socialista s'ansia encara pel sufragi universal.

El senyor SANTACRUZ.—Però no pera entregarlo als cacichs. (Protestes de la majoría.)

El senyor CANALEJAS segueix dient que'ls republicans coloquen la realitat en una situació impossible. Els republicans se passen la vida amenaçant ab la revolució, però en la pràctica no hi hà res útil. Sols veig odi, inquina. (Aplaudiments.)

Jo no soch aixís, perque a mí no m'inspira l'odi ni la enveja.

Explica l'origen del socialisme espanyol, els fundadors del qual, pobres y modests, refugien el contacte dels intellectuals y dels acomodats, fiant en la seva autoritat y en la seva força de convicció. Aquells homes aspiraven a una patria nova, ideal, y no'ls importava ni la monarquía ni'ls republicans, ni ser diputats ni regidors. Pensaven en que se imposaría la massa proletaria ab la seva cohesió.

Jo — diu — desde molt jove, era un dels majors admiradors d'aqueixos homes bons: després vaig madurar y ocupar càrrechs desde'ls que vaig anar contemplant la obra que realisava.

Continúa explicant la evolució y diu que escrigueren horrors contra'ls republicans y després ha arribat un moment en que s'han unit. ¿Pera què? En les seves paraules ho han deixat entreveure. Les vagues han sigut un pretext. La rahó aparent es la guerra y s'ha de protestar contra ella, impedirla, y's tracta d'evitar que'ls soldats vagin a Melilla ab perjudici del honor nacional. Per això dich del socialisme que lo que vaig veure ab simpatía com germe de bé, ho veig ara ab disgust com germe de mal y dich als proletaris que no fassin cas dels que els enganyen.

Diu que'l socialsime deuría ser compatible ab Deu pera que anessin a ell els catòlichs y ab la patria pera que fossin els espanyols y aixís no hi hauría autoritat coercitiva que anés a trucar a la Casa del Poble; però vosaltres, pel contrari, no parlèu may més que de revolució y fins senyalèu al home ab el dit. (Grans protestes dels republicans demanant aclaració a n'aquestes paraules).

El senyor CANALEJAS. — Donchs, més clar...

El senyor SALVATELLA. — No ho està.

El senyor CANALEJAS. — Asseguro que no pensava en aquest moment en S. S.

El senyor SALVATELLA. — A mí me basta, però a altres no'ls bastarà.

El senyor ARMINAN. — Jove primerench. (Grans protestes).

El senyor CANALEJAS. — No vol indignèu, que rès he dit que puguin molestarvos; en cambi, a mí se m'han dirigit tota classe d'insults.

En aquest istiu, tot s'ha reduir a una polèmica entre vosaltres, que no volíau la guerra, y nosaltres, que disposàvem dels soldats pera defensar uns interessos. Això s'ha dit y fins qui sabi si s'haurà assegurat que estàvem pagats. (Rialles).

Relata com se constituí, segons anuncis de periòdichs extrangers, un comité revolucionari a Barcelona, del qual tenía noticies varies el Govern. Se prepará la vaga de Bilbao, se complicà ab la de Valencia, y se pensà en una vaga ferroviaria pera donar més brillantesa al espectacle.

El Govern paralisà durant un moment la marxa legal del Estat pera desbaratar aquests plans sense veçament de ganchs. Es clar que la vaga de Bilbao no era revolucionaria, però ¿que es destrocar ponts ab dinamita, preparar paralisació de serveys públichs a Madrid y tantes altres coses que's feren el darrer istiu?

Hem convingut en que no hi hà partits legals y ilegals, però'ls que se sustenten de la lley son ilegals perque ells volen serho. ¿No ha de ser legal el partit socialista? ¿No ha de ser legal pensar en colectivisme y en la transformació de la propietat? També es legal l'associació obrera, però sempre que's respecti la llibertat del trebal.

Afirma que'l partit lliberal estima al obrer pera millorar les condicions de la seva vida, però no pera posarlo en condicions de fer la revolució. El partit lliberal en deu anys ha concedit 80 milions pera desgravació de consums y 120 milions pera'l foment de la organització proletaria.

Recorda que's consultà ab l'Azcárate y altres que convenía fer: si anar a millorar la vida ab la supressió dels consums o anar a les jubilacions y rèts, y se va veure que lo primer era més immediat, y ho va incorporar a la seva bandera.

Exposa els seus desitjos de anar al servey militar obligatori pera aqueixes excepcions africanes en les que tenim que fer coses que determinarà aquest debat. Això, pensin lo que pensin els adversaris, es un desitg de favorir al proletariat.

Manifesta que aquest debat es tot rètorich sense eficacia o cal arribar a conclusions pràctiques. El partit republicà, com

Los aplausos á la tiple
casi todos son debidos
á ese Fosfo-Glico-Kola
que Domenech le ha vendido,
pues si ganó su hermosura
que antes, flaca, no tenía
al robustecer su cuerpo
cobró voz y lozanía.

gar que hi hagi aquí veritable partit liberal.

Aludeix a la lley de jurisdiccions y diu que es una vergonya del Parlament espanyol.

El comte de ROMANONES.—Una vegada aprovada y sancionada una lley ja no's pot discutir.

El senyor ALBORNOZ.—Les lleys sancionades no son inviolables ni indiscutibles.

Segueix dient que'l poble espanyol es excessivament governable y que'ls governs son els que ab desacerts engendren anarquía y desordre.

El partit republicà espanyol es revolucionari, perque no pot colaborar a una política buida en la que no hi hà més que paraules, paraules y paraules.

Recorda que an en Pi y Margall se li digué filibuster y que en Salmerón creà La Internacional, que allavors era sindicalisme revolucionari. Se vol acabar ab el socialisme revolucionari; això ho volgué fer en Bismark y obtingué resultats contraris als proposats, perque'l socialisme a Alemanya adquirí majors vols.

Se sospèn el debat.

El senyor CANALEJAS anuncía que'l creuer «Reina Regente» està salvat, havent sigut remolcat per altre creuer.

Ordre del día.—Juren el càrrech cinch diputats.

El Congrés se reuneix en seccions, y després s'aixeca la sessió.

Senat

Madrid, 19, 9'15 nit.

Presideix el senyor López Muñoz.

En el banch blau els senyors Pidal y Gasset.

El senyor DIAZ MOREU pregunta al Govern quines notícies té del creuer «Reina Regente».

El MINISTRE DE MARINA diu que l'últim telegrama atribueix l'avería a haver saltat el vapor de la bomba centrífuga d'estribor, inondantse els departaments estanchs. El barco està fondejat en un lloch ahont sols hi hà 7 metres d'aigua.

Diu que axís que acabi el salvament serà remolcat a Cartagena, ahont entrarà en el dich sech pera reparació.

El senyor DIAZ MOREU: — Interpretant el sentiment general de la Cambra, he d'exposar la meva alegría y al mateix temps fer present la meva felicitació perque l'accident no hagi tingut l'importancia dita al principi.

El BISBE DE JACA demana se remetin a la Cambra els expedients de sindicats agrícols, que's troben detinguts en el ministeri de la Governació.

El senyor POLO Y PEYROLÓN formula el mateix prech respecte als que's troben detinguts en el ministeri de Fomento.

El senyor GASSET promet complaurels.

El senyor GARCIA MOLINA solicita del Govern que concedeixi a Madrid subvenció de capitalitat.

EL MINISTRE DE FOMENT exposa el desitg del Govern de complàure les aspiracions del Ajuntament.

Ordre del día.—Se posa a discusió el projecte de ferrocarrils secundaris y estratégichs.

El senyor SANCHEZ ALBORNOZ demana s'aplassi el debat pera poder estudiar detingudament el dictamen.

El senyor GASSET s'extranya d'aquesta petició després de fer vuit mesos que'l projecte està a la Cambra a disposició dels senadors.

El senyor SANCHEZ ALBORNOZ insisteix en sa petició, a la que accedeix el president.

El Senat acorda reunirse demà en seccions y s'aixeca la sessió.

Programa parlamentari

Madrid, 20, 12'30 matinada.

El comte de Romanones ha celebrat varies conferencies ab els senyors Moret, Dato y Azcárate, tractant del ordre en que han de discutirse els projectes dels suplicatoris y reforma del reglament de la Cambra.

Els conservadors volen que s'aprovin els suplicatoris y tot seguit la reforma del reglament.

El senyor Azcárate vol que's discuteixi abans el projecte regulant el procediment pera processar als diputats, y el comte de Romanones que's discuteixi primer la reforma del reglament, però que no s'aduliqui fins que s'aprovi el projecte sobre processament.

De les seves entrevistes ab els representants de les minories n'ha donat compte al senyor Canalejas y als ministres al terminar la sessió el comte de Romanones.

Ha quedat resolt el programa parlamentari pera demà.

Continuarà el debat polítich parlant el senyor Iglesias (don Pau), se prorrogarà la sessió y no se sab si's discutirà la reforma del reglament.

Si's posa a discusió, el senyor Azcárate apoyarà el seu vot particular.

Judicis de la prempsa

La prempsa comenta el discurs del senyor Zulueta, desde els seus respectius punts de vista.

«La Epoca» diu que ha sigut una enumeració minuciosa de tot lo ocorregut en els set mesos d'interregne parlamentari, y diu quee algún humorista, relacionant el tó del discurs ab la figura del orador y les circunstancies polítiques, ha dit de la oració del senyor Zulueta «el sermó de l'agonía».

La prempsa republicana li tributa grans elogis.

«España Nueva» diu:

El diputat de la Conjunció republicana-socialista senyor Zulueta, ha fet una disseció completa de la política del Govern, essent la seva reposada y serena oratoria ariet demolidor que de manera contundent ha obert bretxa en el fals mur darrera del qual se parapeten els democràtes del Rey.

L'historia de les darreres vagues; la torpesa del Govern, que's va desconcertar davant de la seva pregia obra, llençantse en braços de la reacció; la guerra de Melilla; la inexplicable crisis del indult, y quants sucessos han ocorregut durant els darrers mesos, han sigut presentats davant de la Cambra de manera grandiloqüent y expressiva pel diputat català de la Conjunció.

La lògica dels seus arguments ha estat tan tremenda, que Cambra y tribunes estaven pendents del seu discurs que ha sigut un dels més hermosos que hem sentit.

Al acabar el senyor Zulueta, els comentaris eren grandissims, atribuint tots gran importancia a la tasca parlamentaria portada a cap pel diputat de l'Esquerra Catalana.

No menys importancia concedeix «España Libre» al discurs del Sr. Zulueta.

Diu:

Els qui llegeixin l'extracte que apart publiquem, podràn observar que'l senyor Zulueta no s'ha deixat rès en el tintar.

El seu discurs, mesurat en la extensió, però enèrgich en el fons y acabat en el concepte, es un preàmbul que necessitava un debat de la trascendencia y importancia que tant interessa al país.

Discurs den Canalejas

El senyor Canalejas ha fet dos discursos y dues rectificacions, pera contestar als senyors Zulueta y Albornoz.

Sobre tot en els discursos, ha atacat durament als republicans y socialistes, conseguint allavors els aplaudiments més entusiastes que ha escoltat durant tota la tarda.

Al parlar dels maneigs revolucionaris d'aquest istiu, el senyor Canalejas ho ha fet en tò y ademans que donaven a entendre que, efectivament, a ses afirmacions seguiràn, si es menester, les proves documentals.

Els conservadors han escoltat aquesta part del discurs ab singular complacencia, però després, al terminar la sessió, alguns personatges del partit conservador, ab els qui hem parlat, han deixat traslluir la sospita de que'l senyor Canalejas acabarà per diferir a que's discuteixin els projectes de reforma del reglament y de processament pera'ls diputats, per l'ordre que desitgen els republicans, que seria tant com no portar a cap la reforma projectada.

Els conservadors

El senyor Canalejas ha negat veracitat al rumor circulat, suposant que la minoría conservadora s'abstindría d'intervenir en el debat polítich.

No ha demanat dita minoría que se li reservi torn, però, segons el senyor Dato, intervindrà en el debat quan ho estimi convenient.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Sof y Fills

Barcelona 19 de janer.

Sessió del matí

	operacions		Queda
4 % Interior fi de mes...	84'75	'	84'75 d.
Ac. F-C. N. Esp.ª fi mes..	88'80	'	88'80 p.
» » Alacant fi de mes. ..	87'45	87'40	87'45 d.
Ferro-car. Andalusos	59'10	'	59'10 p.

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons	7'50 per 100
Isabel.	10'50 »
Unces y mitjes unces.	7'50 »
Quarts d'unsa..	7' »
Octaus y 1-16 d'unsa..	5'50 »
Francks.	7'70 »
Lliures	27' per 1,1

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 8 d.v. o,30 % dany.	
Londres 90 dies	26'60 d.
» vech	27'25 p.
París vech..	5'05 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4% Interior fi mes.. ..	84 80	84'675	84'725	84'75
» » ctat. » A...	85 40	85'05	'	'
» » » » B.	85'40	85'35		'
» » » » C...	85'35	85'50	'	'
» » » » D..	85'65	'	'	'
» » » » E..	84'60	'	'	'
» » » » F..	101'70	84'75	'	'
» » » G y H.	86'75	'	'	'
Amortizable 5 % fi mes..	'	'	'	'
» » ctat, s. A	102'15	'	'	'
» » » » B	102'10	102'05	'	'
» » » » C	102'	102'05	'	'
» » » » D	101'90	102'	'	'
» » » » E..	101'70	84'75	'	'
Tít. Dte. Mun. 1903-04-05 (4 ½ %)....	98'65	'	'	'
» » 1906(4 ½ %)	96'65	97'	96'50	96'75
» » 1907 (4 ½ %)	85'75	'	95'50	97'75
» »Ref.ª 1908 (4 ½ %).....	95'75	95'50	95'50	95'75
» » » Abril 1907 Ens. (4 ½ %)	84 75	85'	'	'
Emprèstit. Dip. Prov. (4 ½ %)..	100'	100'	100'	100'50
Port de Melilla y Chafarinas (6 %)	'	'	107'50	108'

Obligacions comptat

Canbi interior.			QUEDA Diner	Paper
95 65	»	» Villalba a Beg. (4 %).	95'75	96'
95'85	»	» esp. de Alm. Val.y Zar. (4 %)	95'75	96'
97'	»	» Ocn, Pt.ª y altres llnies (4 %) 1 a 150.000	97'25	97'
81'25	»	y mines S. Joan Abadesa guides. N. (3 %).....	81 25	81'75
58' 65	»	T. B. Franca (2 ½ %) ...	58'50	58'
108'50	»	M. Z. A., Arlza, s. A (5 %)	108'50	107'
102'75	»	» Serie B (4 ½ %) 1 a 150.000	102 75	103'
95'75	»	» Serie C (4 %) 1 a 150.000	95'75	96'
97'25	»	» Reus R. (2 ½ %).	97'25	97'65
62'	»	A. V. T., no adher. (3 %)	62'	62'50
77'65	»	» » adheridos (3 %)	77'65	77'85
63'65	»	M. Z. O. y Vigo 1886	64'	64'25
78'75	»	Id.id. prio. a, O y H (3 %) a, 1 a 24.000.....	78 75	79'25
103'	»	M. a C. P., 1.ª y 2.ª s. (3 %)	103'	103'50
95'	»	M. a C. P., 3.ª serie (4 %).	95'	95'50
»	»	Vasch-Ast., 1.ª hip. (5 %).	'	'
102'50	»	» » 2.ª » (6 %).	103'	103'50
93'25	»	Olot a Gerona (4 %).....	93'25	93'75
95'	»	C.ª Gral. de Tranvías (4 %)	95'	95'50
94'75	»	C.ª Trauv. S. Andreu y extensió (4 %).....	94'50	95'
101 50	»	C.ª Ibersa. d'Elc. (5 %).....	101'50	102'
93'	»	C.ª Ibersa. d'Elc. (4 %).....	93'25	93'75
92'75	»	C.ª Trasatlántica (4 %).....	91'	92'50
77'50	»	Canal d'Urgell.....	78'	78'50
75'25	»	Estat. G. d'Aigües B.ª (3 %)...	75'25	75'75
92 50	»	» » » 4 %)....	92'50	93'
100'	»	C.ª Gral. Tab. Filip. (4 ½ %)..	100'	100'50
77'50	»	Estat.G. Sucrera d'España (4 %) n. 1 al 110.000.....	78'	78' 50
96'50	»	C.ª G. Asfalts Asland (5 %). ...	93'50	96'
100'75	»	Port de Tarragona, Serie A. (5 %)	100'75	101'25
98'	»	Comunitat de Regants de l'Ebre. Bons pref. (4 %)	93'	98'50
98'	»	F. d'Obres y Cts., no hip. (4 ½ per cent).	98'	98'50
98'50	»	C.ª Cotxes y Automòvils (5 %)..	'	'
97'25	»	Siemens Schuckert, Ind. El. (5 %).	97'25	97'75
101'25	»	Stat. Val. d'Electricitat (5 %)...	101'25	101'75
92'	»	Navegació y Industria (4 %)....	92'	92'50
96'	»	Stat. «Carbons de Berga» (4 ½ %).	96'	96'50

Accions fi mes

88'55	F-C. Nort d'Espany-.....	88'90	89'95
97'	» Mad. Sar. Alacant.	97'70	97'75
59'80	Ferro-car. Andalusos	59'80	59'50

Accions comptat

146'	Propagadora del Gas.....	186'	187'
100'25	C.ª Penhis. Telefs., pref. 2.000 a 62.000	100'25	100'75

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

	Telegrama de ier	
4 per 100 Interior comptat....	84'61	
4 per 100 » fi mes.....	84'70	
4 per 100 » fi próxim....	'	
Amortisable 5 per 100...	101'90	
Banch d'Espanya....	468'	
Arrendataria de Tabachs....	79'	
Societat General Sucrera—Obligacions..	63'75	
» » » Acc. preferides	'	
» » » » ordinaries.....	'	
Francks..	107'00	
Lliures.....	27'28	
Banch Espanyol Rio Plata	496'	

Darrera hora

	Telegrama de ier	
4 per 100 Interior fi de mes.	4'91	
Banch Espanyol Rio Plata.....	84'70	
Francks.	494'	
	107'00	

Borsa de Paris

	Telegrama de ier	
4 per 100 Interior espanyol.....	3'10	
4 per 100 Exterior.....	'	
Accions Nort d'Espanya.	95'05	
» Alacant..	635	
Ferrocarrils Andalusos.	427'	
Banch Espanyol Rio Plata	274'	
	487'	

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi de mes	84'70	84'77	84'77 d.
Ac F-C. N. Esp.ª fi de mes..	88'55	88'85	88'85 d.
» Alacant fi de mes. ..	87'75	87'80	87'75 p.
» » Orense fi de mes. ..	12'90	'	12'80 d.

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotització de Londres:

Accions ferro-carril Atchison.....	107'75
» » Baltimore	107'
» » Chesapeake.	73'50
» » Union Pacific	171'
» » Missouri Kansas	28'75
» Trust del Acer	67'87

Borsa de Londres

	Londres, 18
Consolidat anglès a ½ %	77'50
Uruguay 3 ½ %.....	76'
Renda japonesa 4 %	86'50
» russa 5 %.....	104'25
Venezuela 3 %.....	58'75
Colombias %	45'50
Sant Salvador 6 %.....	89'47
Nicaragua	82'50

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

De l'última operació

Madrid, 19, 10 matí.

Melilla.—Més detalls de la operació realisada ahir:

El capità general sortí a la matinada en ferrocarril pera l'avençament, hont l'esperava un esquadró de Villarrobledo el qual el va escoltar fins a Buxda.

Allà establí son quarter general, en el que anaven el general Jordana y els comandants generals d'artillería y enginyers.

Pera utilisar en cas necessari, el capità general tenía a la seva disposició una columna de reserva, composta de 1.500 homes, 276 cavalls y 4 canons.

En lloch convenient havía preparat la administració, municions y queviures pera vuit díes.

Abans de ferse de día començaren els preparatius pera la marxa en tots els campaments, y se realisà aquesta ab arreglo al plan següent:

Les columnes del flanch dret eren les cridades a pendre la ofensiva.

La columna Pacheco sortí de Seluàn pera dirigirse al soch Am del Saar, convergir al Sur y més tart atacar la montanya Arnid.

El general Villalon vorejant el riu Celuan marxà també de l'Alcasaba pera ocupar la montanya Arnid pel Nort; es dir de flanch.

La columna Pereira sortí de Taurit Arig pera seguir de front y amenassar per l'Oest, privant la retirada al enemich.

La columna Andino composta per forces de cavallería, sortí del soch el Jemis de Benibuifrur.

En el camí se li van incorporar els esquadrons primer, tercer y quint, d'Alcàntara.

El resultat de la operació

El senyor Canalejas se mostrava avuy satisfet pel resultat de la operació realisada ahir per nostres tropes a Melilla.

La satisfacció del president, reflexe de la que li ha transmès el general Aldave, era no sols per tractarse d'una ocupació importantissima y de trascendencia pera el pervindre de nostres operacions en aquella regió, sinó per haverse realisat sense gran vessament de sanch, perque les baixes s'han reduit a sis ferits de la policía indígena.

Telegrama oficial

Madrid, 19, 4'15 tarda.

Al ministeri de la Guerra han facilitat un telegrama oficial de Melilla que diu que'l general Aldave retrasà donar compte de la operació pera donar noticies concretes y definitives de l'éxit desde tots punts.

La concreta combinació de les columnes ha donat el resultat següent:

Al mont Arruich han pernoctat 4.000 homes manats per en Larrea.

Baixes: un moro amich mort y dos ferits. Del exèrcit, 2 cavalls y dos soldats ferits.

La harca amiga de Quebidana va quedar al peu del mont Piata, va envoltar al enemich y li va fer 5 morts.

La policía indígena que va sortir de Seluan va fer dos morts més a un altre grupu.

A causa del temporal està incomunicat el general Navarro.

La ocupació del mont Arruich dona la dominació de 400 kilòmetres.

Les columnes que sortiren de Benibufagar y Beni'fidel varen fer una demostració per la part del Quert, pera distreure al enemich, perque tenía confidencia de que uns 4.000 moros havien passat el riu Saret pera atacarnos.

Les columnes tornaren sense novetat. La esquadra situada a la desembocadura del Quert vigilava aquesta part pera ajudar la operació en cas de necessitar.

Dona gracies al Govern per haverli proporcionat tots els medis a que's deu l'èxit de la operació.

Al tornar de Zaurilset l'esquadró de Lusitania ha caigut de cavall en Garamendia fracturantse una cama.

Detalls de la operació

Madrid, 20, 12'30 matinada.

Melilla. — En la presa del mont Arruich hi varen pendre part 20 mil homes.

La primera columna que va establir contacte ab l'enemich va ser la del general Pereyra que fou tirotejada al arribar al mont Amit.

El capità Carrasco va conseguir desallotjar al enemich ab sols 5 baixes de la policía indígena, que resultaren ferits.

Excepte una tenda de campanya de forma cònica que s'ha conservat, les demés que hi havía en el mont varen ser cremades.

El regiment de Saboya va avençar, ocupant posicions entre Tiberin y Taurit-Arrich pera protegir la columna Serra. Lo mateix va fer la cavallería y artillería.

Quan se va rebre noticia de estar en marxa les columnes, va sortir el capità general cap a Buxdar, ahont va establir el quarter general montant dues estacions òptiques.

Un fort vent ponent feya desagradable el matí.

En els confins de Garet ab els monts de Riata els M'Talza varen encendre fogueres demanant socors; se cregué que ens hostilisarien al migdia, però no fou aixís.

A dos quarts de dues va ordenar el replegament el general Aldave, emprénent en primer terme el regrés la columna Pereyra.

Unes columnes protegien a altres, podent acudir en son aussili en cas necessari.

La columna Navarro va evitar que'ls grupus que venien del zoch de Zabuya se corressin al de Benibuyaglu.

La den Serra va frustrar el projecte dels molts rebels rebutjats per la divisió Larrea d'apoderarse, com intentaven, dels pichs de Bucherif, pera hostilisar desde aquestes altures pel flanch esquer y envoltarles.

La columna den Pacheco va detenir als moros que arribaven de Sidi-Badich.

El coronel Serra va ocupar l'altura immediata a Tiberin pera protegir a la columna Navarro que va veure a grupus enemichs que s'apropaven, posantlos en precipitada fugida ab algunes descàrregues.

Les bateries del Harcha varen disparar també contra'ls moros que passaven el Quert pel zoch de Zabuya.

La policía indígena practicà reconeixements.

La cavallería manada pel general Andino, va recórrer una gran extensió.

La nova posició. - Baixes

Madrid, 20, 12'45 matinada.

Melilla. — Durant el replegament de les forces, els moros les van tirotejar.

La columna Audino ha pernoctat a Jemis.

El general Aldave ha tornat a la plaça. Plou a bots y barrals.

L'infant don Ferran s'ha negat a armar la seva tenda, perque no'n disposen les demés forces.

La ocupació de la montanya de Arruich és trascendental de l'actual campanya, perque priva d'aigua als Benibuyaghis.

La columna Navarro va tenir dos morts y 30 ferits de tropa.

També està ferit el tinent Morales, que manava 1 asecció d'ametralladores.

La nit darrera ha transcorregut sense novetat.

Les negociacions

Han celebrat una conferencia'ls senyors García Prieto y Geoffray.

En Larrea

Per R. O. s'ha disposat que'l general Larrea continúi fins a nova ordre prestant sos serveys en comissió a la capitanía general de Melilla.

Telegrama oficial

Madrid, 20, 1'13 matinada.

Al ministeri de la Guerra han facilitat un telegrama oficial donant alguns detalls de la darrera operació y confirmant que les baixes son el tinent Morales, ferit, y dos morts y 30 ferits de tropa, quasi tots del regiment de San Fernando.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Sumissió

París, 19, 10'40 matí.

A «Le Matin» li comuniquen de Mogador que'l kaid de Anflus, que sempre havía sigut independent, reconeixerà l'autoritat francesa a Mogador.

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONEMES DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Els vocals obrers de l'I. de R. S.

Madrid, 19, 10 matí.

El pròxim día 22, al Círcol Socialista del carrer de Fuencarral, se celebrarà una reunió a la qual concorreràn els vocals obrers del Institut de Reformes Socials, els de la Junta local de Reformes Socials cases de socors, tribunals industrials comissió de supressió de consums, etc., etc., pera tractar de la conducta plantejada pels vocals obrers del Institut de Reformes Socials.

En la redacció de «El País»

En la reunió de directors de periódichs celebrada a la redacció d'«El País» s'ha acordat lo següent:

Treballar per la consecució d'una amnistía pera presos polítichs o socials.

Persistir ab més energía que may en la campanya contra la lley de jurisdiccions.

Reclamar el concurs de les minories republicanes y de tots els diputats y senadors periodistes, a fi de lograr la prompta llibertat dels artistes y escriptors presos y d'aquells infeliços oblidats a les presons y presiris, més que per la importancia de son delicte, per la humiltat de sa persona.

Invitar a tots els periódichs de provincies pera que s'adhereixin y secundin aquest acort.

Pregar als presos y a les seves families que envíin a la comissió noms y antecedents de les causes o processos que se'ls hi han seguit, dirigintse a qualsevol dels periódichs representats en aquesta reunió, que son tots els republicans y socialistes de Madrid.

La Unió General de Treballadors.

Madrid, 19, 2 tarda.

El president del Consell ha fet avuy algunes aclaracions a la noticia publicada sobre la disolució de la Unió General de Treballadors.

S'expressava en aquests termes el senyor Canalejas:

Hi hà a Espanya dúes grans colectivitats obreres: la Solidaritat Obrera domiciliada a Barcelona, y la Unió General de Treballadors, el Comitè de la qual radica a Madrid.

La primera entitat va aprovar sos Estatuts, els va donar a conèixer y se va inscriure en el Govern civil.

La segona no's va preocupar d'això y al incoarse la causa per la vaga revolucionaria de setembre darrer, el jutge va requerir al Comitè pera que exposés sa situació legal.

Com no varen poder ferho, va recórrer al Govern civil de Madrid, hont manifestaren que allí no obrava cap dato relatiu a la Unió General de Treballadors.

En vista d'això, el jutge ha tingut que decretar la suspensió provisional de aquesta entitat, per considerarla ilegal, lo qual no es lo mateix que la disolució, com afirmen els interessats en ferne una qüestió política.

La cosa no té la importancia que certs elements volen donarli, puix les societats obreres afiliades a la Unió seguiràn funcionant com fins aquí, tota vegada que lo únich suspès ha sigut el Comitè d'aquesta.

Una societat obrera es una federació d'individuus y la Federació Obrera es una federació de societats.

Per lo tant, desligada bé aquesta qüestió no cap pensar que suspès el Comitè de la Unió General de Treballadors hagin de suspendres les societats a n'ella adherides.

Això sense comptar que encara pot obtenirse una reforma del auto judicial y que la Unió pot legalisar sa situació y per lo tant torni a constituirse pera sos fins societaris.

Es inadmissible'l criteri exposat per en Pau Iglesias de que quan varies societats s'agrupen en federació aquesta no constitueix una nova personalitat jurídica.

D'això, com de la Casa del Poble y d'altres coses anàlogues, parlarem en les Corts y ho explicarem minuciosament.

—Consti donchs—ha dit, pera acabar, el senyor Canalejas—que's tracta sols d'un tiquis-miquis hàbilment manejat pels interessats en alarmar a la opinió proletaria.

La Nunciatura de Madrid

Telegrafien de Roma que'l Papa ha ofert a monsenyor Della Chiesa el càrrech de Nunci a Madrid, que no ha acceptat pel seu estat de salut.

Els prelats

Sembla que'ls prelats que son senadors, faràn un acte colectiu en apoy de la proposició del arquebisbe de Saragossa, que demana, en nom dels prelats sufraganis de l'arxidiócesis, que en els futurs presuposts s'aumentin les assignacions de la clerecía rural y s'eximenx del pago del impost del 20 per 100 que venen satisfent les inscripcions de beneficiats y coadjutors, millores que tantes vegades s'oferiren y tant se fan esperar.

Petició d'amnistía

Els senyors Lerroux, Giner de los Ríos, Salillas y Santa Cruz, han conferenciat ab el senyor Canalejas pera demanarli conforme acordà la minoría radical, que concedeixi una amnistía general pera els condemnats per la lley de jurisdiccions y per delictes polítichs.

El senyor Canalejas ha manifestat que no creya fos aquest el moment oportú pera adoptar una mida general d'aquesta indole, però que mantenia son criteri de benevolensa de que tantes proves havía donat.

El senyor Lerroux li ha parlat dels casos concrets den Sacristà, Pabissa y Costa Pomés, condemnats per actes insignificants.

A n'això respongué'l quefe del Govern que havía recomanat al general Weyler que s'activessin els expedients de indult y que tenía noticies de que ja havien arribat a Madrid.

Ha afegit el senyor Canalejas que si se l'interpelava sobre aquest assumpte afirmaría la seva opinió de que no creya oportuna l'amnistía, però no per això se tancaría la porta pera poder acordar en son día lo que estimés més convenient.

Els tribunals industrials

El projecte de reforma de la lley de tribunals industrials consta de 52 articles y està dividit en els quatre títuls següents:

Primer, organisació dels tribunals industrials. Segón, formació del tribunal y la seva competencia. Tercer, sistema electoral dels jurats. Quart, procediments contenciosos, segut: ademés tres articles adicionals y una disposició final.

En la impossibilitat material de reproduir íntegre'l projecte, donem aquells articles que poden servir pera que'l lector se formi una idea de lo que constitueix el seu contingut.

El Govern podrà decretar l'establiment de un tribunal industrial en el cap de un partit judicial ab jurisdicció sobre tot el territori del partit: sempre que ho cregui oportú y a petició de obrers y patrons del territori el Govern escoltarà prèviament en tot càs el parer de les juntes locals y provincials, Cambres agrícoles y de comerç corresponents y podrà sentir també l de qualsevol altra entitat que afecti a la creació del tribunal industrial.

El tribunal se compondrà de jutge de primera instancia, president, y de dos jurats y un suplent patrons, y dos jurats y un suplent obrers.

Fora dels casos de sumisió expresa o tàcita als tribunals ordinaris o de compromís en àrbitres o amigables componedors que han d'ésser determinats també pel tribunal industrial, coneixerà aquest: primer de les reclamacions civils que surgeixin entre patrons y obrers o entre obrers del mateix amo sobre incumpliment de serveys dels contractes d'arrendament de serveys dels contractes de treball o dels d'aprenentatje. Según: dels plets que surgeixin en l'aplicació de la lley d'accidents del treball sotmesos fins ara provisionalment a la jurisdicció dels jutges de primera instancia, el contracte se suposa sempre existent entre tot aquell que dona treball y el que'l presta a falta d'estipulació escrita o verbal s'atindrà'l tribunal als casos y costums de cada localitat en la respectiva classe de treball. Tenen dret a ésser electors en concepte de patrons les persones naturals sía qual fos son sexe o edat o jurídiques nacionals o extrangeres que exerceixin una industria, comerç, ofici o fabricació o que sía propietaria, contratista d'obres y que ademés paguin contribució per qualsevol dels conceptes expressats tenen dret a ésser electors en concepte d'obrers totes aquelles persones que rebin treball de quins sien o puguin ésser electors patrons, ab arreglo als paragrafs anteriors.

El cos del jurats del territori's compondrà de 20 jurats elegits pels patrons y 20 elegits pels obrers, sempre que'l número de patrons inscrits al cens no passi de 25 y el d'obrers de 2.000 per cada 200 electors obrers y dos electors patrons que passin dels números citats podrà elegirsin un jurat patró y un jurat obrer més fins arribar a un màxim de 35 jurats patrons y 35 jurats obrers.

En la elecció del tribunal industrial cada elector podrà votarne 15 d'aquells quan se'n deguin elegir 20 si hagués de elegir més de 20 y fins a 25 l'elector podrà votar 6 menys del nombre dels que hagin d'elegirse si s'elegissin més de 25 fins a 30, set menys, y 8 menys si s'elegissin més de 30 fins a 35.

Toisó d'Or

Madrid, 20, 12'30 matinada.

Ab el cerimonial de costum s'ha celebrat al Palau la imposició del Toisó d'Or a don Joseph Echegaray.

L'acte ha sigut presidit pel Rey, y hi han assistit els cavallers de l'insigne ordre marquès de la Torrecilla, don Alexandre Pidal, duch de Tamames, capità general Azcàrrega, D. Alexandre Groizart y marquès de la Mina, que en unió del princep d'Asturies y dels infants don Carlos y el seu fill don Alfons, han passat al saló.

El senyor Echegaray vestía l'uniforme d'enginyer.

Després de la cerimonia ha cumplimentat a les Reines ab els demés cavallers del Toisó d'Or.

El Banch d'Espanya

Ha visitat al ministre d'Hisenda una comissió de consellers del Banch d'Espanya, acompanyada del sub-governador primer senyor Escudero.

En aquesta entrevista s'ha parlat d'assumptes referents al Banch, respecte dels quals sembla que'l ministre sosté el criteri que s'imposà desde un principi.

En Maura y en Lerroux

En «Claudio Frollo» diu en «El Mundo» que causa indignació que ahir en la reunió de quefes de minoría en el Congrés, estiguessin, encara que sols fos per un moment, en un mateix plà els senyors Maura y Lerroux.

Afegeix que avuy per virtut de periòdichs y persones governamentals, es l'àrbitre, y diu per últim que de segur ahir el senyor Maura, al veures al costat den Lerroux, sentiría grans desitjos d'anarsen, pera no trepitjar més el trist recinte de la Cambra.

Motí

Bilbao.—Ab motiu de la sessió celebrada per l'Ajuntament de Bermeo s'ha amotinat el vehinat.

Els vehins s'han apoderat del alcaldee y l'han agredit.

Els elements polítichs, qual nucli principal son els biscaitarres, s'han unit contral 'alcalde a qui apoya el Comitè liberal.

En dúes ocasions els vehins han impedit al alcalde que entrés al Ajuntament.

Ahir estava en la Casa Consistorial desde primeres hores del matí.

Acabada la sessió, al sortir al carrer, els seus enemichs l'han xiulat. L'alcalde s'ha refugiat en el Consell y els grupus l'han assaltat, espanyant les portes.

Alguns han volgut tirar a l'alcalde pel balcó, però han decidit portarlo arrossegant fins al seu domicili, y aixís ho han fet.

Quan l'han deixat en el portal de casa seva, ferit, s'ha presentat la guardia civil que ha carregat, resultant varis contusos.

Les lesions del alcalde no son de gravetat.

Informació extrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Execucions

París, 19, 10'52 matí.

Pekin.—Han sigut executats tres autors del atentat contra en Yang-Shi-Kai.

La revolució del Paraguay

París, 19, 11'30 matí.

Buenos Aires.—El Govern ha rebut un despatx de Asunción dient que'l president del Paraguay, senyor Rojas, s'ha encarregat novament del poder.

El senyor Rojas ha retirat la dimissió que va presentar obligat per la violencia.

Ha dit que's posarà al devant de les forces lleals pera dominar la revolució.

Les colonies extrangeres s'han dirigit als respectius agents diplomàtichs, demanant que intervinguin pera evitar la efusió de sanch.

Vagues

París, 19, 11'47 matí.

Buenos Aires.—Els vaguistes carrilaires se mostren disposats a sotmetres al arbitratge si les companyies se comprometen a admetre novament a tots els vaguistes.

Les companyies no accepten aquesta condició.

Birmingham.—La federació de minaires ha acordat la vaga, per 445.801 vots contra 115,921, a no ser que la intervenció governativa solucioni les diferencies pendents entre'ls patrons y els obrers.

Barco apresat

París, 19, 12'22 tarda.

Marsella.—La companya mixta anuncia que'l vapor «Manoubad», correu de Tunis, que va sortir el dimecres de Marsella, ha sigut apresat pels italians y conduit a Cagliari.

Portava 99 passatgers, entre ells 29 infermers turchs pertanyents a la Creu Roja.

La companyía assegura que'l «Manoubad» no portava cap mercadería sospitosa de contrabàndol.

L'incident del «Carthage»

París, 19, 1'15 tarda.

Segueixen a Roma les conversacions franch-italianes sobre l'incident del «Carthage».

Se creu que'l vaixell serà deixat tot seguit en llibertat.

Un combat.—Bombeig

París, 19, 1'44 tarda.

Trípoli.—Ahir se va lliurar, a Guaragarsel, un combat que va durar fins a les sis de la tarda.

L'enemich fou posat en dispersió.

Els italians han tingut 50 baixes, entre morts y ferits.

Els vaixells italians han bombejat Zouara.

Altre barco apresat

París, 19, 2'34 tarda.

Tunis.—El vapor alemany «Schleewig» fou apresat pels torpellers italians, davant de les costes de Sardenya, al mateix temps que'l «Manoubad».

Després d'una sumaria visita, el «Schleewig» ha sigut deixat en llibertat.

L'apressament del "Manouba,,

París, 19, 8'21 nit.

Marsella. — El capità del «Manouba» telegrafía que aquest barco ha sigut conduit y retingut a Cagliari per haverse negat a entregar a uns creuers italians 29 passatgers turchs, coberts per la seva calitat d'infirmers de la Creu Roja y pel pabelló francès.

Roma. — Una nota oficiosa diu que el Govern italià sabía per conducte segur que'l vapor «Manouba» conduía 29 oficials y soldats turchs que's dirigien a la Tripolitana essent portadors de fortes somes.

—Comuniquen de Cagliari a Roma que el vapor «Manouba» ha sigut deixat en llibertat després de desembarcar als oficials y soldats turchs que portava al ser apresat pels creuers italians.

La revolució del Ecuador

París, 19, 10'45 nit.

Nova York. — Un despatx de Guayaquil

NOTICIES

DE BARCELONA

Ahir el dia aparegué ab el cel emborrat, deixantse veure'l sol durant algunes estones per entre les clarianes dels núvols.

La temperatura, ab tot y ésser més baixa que aquests díes anteriors, va ser ben agradable.

—«El Nacional», retinguis aquest nom.

Rebem la següent carta, que reproduim ab molt gust:

Senyor Director de LA VEU DE CATALUNYA.

Molt senyor meu y de ma consideració més distingida: Després de saludarlo li suplico que's serveixi rectificar una nova reproduida per la prempsa d'aquesta capital — que ha sorprès penosament a mes amistats y relacions — segons la qual vaig ésser acomès ahir, en les Cases Consistorials, de repentina indisposició.

Lo ocorregut fou senzillament, que al sortir del despatx de l'alcalde, ab els compananys del Sindicat d'Autors Dramàtichs Catalans, senyors Iglesias, Pous Pagès y Crehuet, hàrem trobarnos ab que donaven l'aigua per amor de Deu y ab que, gracies al «dok-out» de cotxers, no hi havía possibilitat de procurarse un cotxe; y trobantme jo bastant acatarrat, el senyor Sostres, a precb de mon bon amich Ignasi Iglesias, disposà galantment que l'automòvil de l'Alcaldía me conduís al meu domicili. Y ahò fou tot.

Aprofitant aquesta ocasió pera expressar mon agraiment a la prempsa que ha fet vots pera'l meu prompte restabliment axís com a tots els particulars que, ja personalment, ja per escrit, s'han apressurat a enterarse de lo ocorregut — que no va ocórrer — se repeteix de vosté afm. s. s. Apeles Mestres.

19 janer 1912.

No cal dir que'ns felicitem de poder publicar la present rectificació.

Ahir tarda va ser portada al dispensari de Sant Andreu, la nena Victoria Castro Palanca, de dos anys, habitant Sant Hipòlit, 52, primer, de cremades de pronòstich reservat, produides a casa seva, segons manifestació de la seva mare, per haver caigut sobre un braser.

L'Observatori Fabra ha fet els següents observacions sísmiques durant la setmana del 12 al 18, abdós inclosos:

Dia 13. — A les 8 h. 7 m. 20 s., el pèndul cònich registra un débil soroll sísmich, de 5 segons de duració.

Durant els dies de la setmana, el pèndul vertical de gran massa senyala microsismes molt débils. Aquests adquireixen alguna major intensitat els dies 16, 17 y 18, en que també son registrats pel pèndul cònich.

— El «Salteri», quals existencies s'havíen acabat, torna ja a vendres a la Llibrería Subirana.

Diumenge tindrà lloch el primer dels passeigs pedagògichs que té organisats la secció de cultura de l'Associació de Turistes Barcelonins. Els noys visitaràn el Far del Llobregat, corrent a càrrech del professor don Enrich Trilla la esplicació del seu mecanisme, funcionament y utilitat. Després se'ls iniciarà y perfeccionarà en varis jochs de sport, otorgantse premis als que més se distingeixin y als que fassin la millor ressenya de la excursió.

En la caravana hi figurarà el doctor Cosp Fornells y el servey de botiquí a càrrech del doctor Vilà Piñol.

Donat el gran número de colegis inscrits es de creure que serà un èxit dita obra de regeneració física y millorament moral.

En la secció de Junta Directiva del present mes de la Societat Protectora dels Animals y de les Plantes de Catalunya, s'acordà lo següent:

Nomenament de comissions, despatx dels assumptes pendents, criació d'una nova delegació a La Garriga, y, finalment continuar les gestions que ve fent aprop d'algunes entitats y centres oficials pera facilitar el cumpliment de la seva missió. Ademés s'ultimaren els detalls de la Festa de l'Arbre, que se celebrarà a dita població demà, diumenge.

Foren admesos qualques socis fundadors, de número y agregats.

Pera demà, diumenge, la Secció de Arqueología, Arquitectura y Historia del Club Montanyench, ha organisat una petita excursió pel matí a Vilassar de Dalt pera visitar el preciós dólmen, reste de primitives generacions, que hi hà en aquella encontrada.

Se sortirà ab el primer tren d'aquella vía, estació de França.

Continúen donantse en aquest Club, els dimars y divendres, respectivament, els cursos de Botànica, Cristalografía y Geología, que son molt concorreguts.

Poden assistirhi tots els aimants de tan interessants estudis.

Demà diumenge, a les onze del matí, en el Museu Pedagògich Experimental Ample, 1, primer, el doctor Font de Boter donarà la dècima conferencia, continuació de l'interessant tema: «La veu, les seves anomalíes y defectes, y medis pera corretgirlos».

L'acte serà públich.

—«El Nacional», retinguis aquest nom.

Ahir visitaren al Sr. Bisbe doctor Laguarda, la Junta de senyores de la Pía Unió de Sant Joan de Gracia, el director del Alberch Duràn, la senyora baronesa de Bonet y Villa, y la Junta de senyores de l'Acció Católica de la Lliga de Compradores.

— **Raimost. (Such de raim). Estómach, Febre, Convalescencies, etc.**

Els moços d'Esquadra de Sant Quintí comuniquen que han detingut a un home per moure escàndol pel carrer, estant borratxo.

Els de Suria diuen que a la carretera de Manresa a Solsona, kilòmetre 569, un carro atropellà a la nena Cristela Simón Ribas, de 2 anys y mitg, deixantla morta al acte.

— Lavabos, Waters, Banyeres. Models nous. — Preus reduits. Jaume Sauret. 7, Pelayo, 7

Un bribó de 22 anys, vehí del carrer den Cirés va estirar el moneder a una dona que passava pel carrer de Cerverló.

Donada la veu d'alarma, el ladre va ser agafat per un urbà al carrer del Hospital.

Una portera del carrer de Sant Gerom va denunciar que en un moment que va estar distreta, li van pendre un fardo que contenía un matalàs, una flassada uns pernils y alguna roba.

— Coneguda en tot el mon per la seguretat en els efectes, agradable sabor, que ajuda a les digestions, tonifica y aumenta la gana, poguent usarlo lo mateix els dispèptichs que les persones sanes, es l'Elixir Estomacal de Sáiz de Carlos.

Avuy, dissapte, al migdia, s'inaugurarà en els jardins de Novetats l'establiment «Nacional». Els seus concessionaris obsequiaràn ab aquest motiu als representants de la prempsa ab un esmorzar íntim.

— ¿Pot vostè dir «Winter» tres vegades al dret y tres vegades al inrevès? Se gratificarà. Vegis l'anunci.

El Colegi de Farmacèutichs de Barcelona celebrarà la sessió inaugural del present curs avuy dissapte, a les quatre de la tarda.

Demà, diumenge, a les deu del matí, tindrà lloch a la Societat «Esperanto kaj Patrujo», Correu Vell, 5, principal, la junta general reglamentaria.

Demà, diumenge, en la sessió pública que celebrarà l'Academia Calasancia, l'acadèmich de número don Joseph Cuenca Pérez, desenrotllarà el tema de sa conferencia: «Inspecció del compliment de les lleys y disposicions protectores y reguladores del treball. Estudi del Institut de Reformes Socials. Juntes provincials y locals. Tribunals industrials.»

L'Ateneu Enciclopèdich Popular (Secció de Ciencies), ha obtingut del jove don Emili Mercadé, que expliqui en una conferencia pública que se celebrarà el día 24, a les nou de la nit, la nova teoría de que ha partit pera la construcció del seu model d'aeroplà y fassi la descripció del mateix, a qual efecte's projectaràn clixès ab plànols.

Aquest senyor ha ideat, en colaboració ab don Jesús Bernal, una teoría nova en aviació, basantse en la qual han construit dit aparell, y, segons els resultats dels ensaigs que ab el mateix han verificat, pot assegurarse que constituiría en la pràctica un pas immens en la solució del problema de l'aviació.

Aquesta nit, a dos quarts de nou, se farà a la Maison Dorée el banquet organisat per la Casa d'Amèrica en homenatge al cònsul general de l'Argentina don Albert I. Gache.

— **Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat, cura debilitat. B. Doménech. Ronda Sant Pau. 71.**

L'Academia y Laboratori de Ciencies Médiques de Catalunya fa públich haver organisat un curs especial de Urología que desempenyarà el doctor Serrallach.

Dita ensenyança, sols pera metges y estudiants de medecina, serà essencialment pràctica, ensenyantse sobre la taula de viviseccions les operacions y demés pràctiques que no sía possible portar a cap sobre'ls malalts. Se donarà la major amplitut possible al estudi pràctich de la «uretroscopia, cistoscopia, cateterisme dels ureters y d'una manera especial el de totes les víes urinaríes», sense oblidar la divisió vesical y la litotricia.

Quants desitgin assistir a n'aquest curs deuràn inscriures a la Secretaría de la Academia, Portaferrissa, 6, ahont se'ls informarà de tot quant fassi referencia al mateix.

El día primer de febrer comensarà el segón curs del present any, de «Bacteriológica clínica y tècnica bacteriológica» dirigit pel professor doctor don Albert Lleó y Morera, quedant oberta la inscripció en la Secretaría de dita entitat.

Diumenge passat va reunirse l'Assamblea del Tir Nacional, essent elegida la següent Junta Directiva:

President, senyor general de Brigada don Joseph Mora y Mur; vis-presidents, senyors La Llave, Vazquez de Melana, Mataix Rocamora y Pujolà; secretaris, senyors Génova, Peypoch, Montagut y Roca; tresorer y comptador, senyors Sadó y Duràn; representant a Madrid, don Joseph M.ª Escuder; vocals, els senyors Samsó, Martinà, Portusach, Costa, Lopez Sagredo, Gonzalez, Oller, Masvidal, de Sannoy, Florit, Canalias, Morató, Montanza, Aguiló, Rodriguez Ferrer, Lladó, Antich, Thos, Martín, Damm, Lladó, Petarch, Cots y Ferrer.

—«El Nacional», recordis aquest nom.

La Junta Directiva de la Cambra de la Propietat Urbana, ha quedat constituida axís:

President, dno Joseph Ferrer-Vidal Soler; vis-president primer, senyor comte de Lavern; vis-president segon, senyor duch de Solferino; vocals, senyor marquès de Sentmenat y de Ciutadilla, senyor comte de Güell, don Rafel Basté, don August de Rull, don Félix Fages Vilà, don Joseph Pons Tusquets, don Manuel Bassons de Puig, don Manuel de Menacho, don Isidre Gassol Civit, don Antoni Prim Desumvila, don Jacinto Aran, don Santiago Sansalvador, don Salvador Vidal, doctor don Francisco Cama Escurra, senyor marquès de Barbarà, don Emili Ragull Atabau, don Isidre Iglesias, y don Rafel Morató Roig; secretari general, don Joseph M.ª Brugada, tresorer, don Wifret Trilla, comptador, don Joseph Marsans, y arxiver-bibliotecari don Alfons Olveda.

—Lavabos novetat, calentadors, banys, waters, preus baratíssims. Lacoma germans, Passeig de Sant Joan, 44.

La Unió de Dependents de Tall y Venda de Confeccions avuy, a les dèu de la nit, inaugurarà el seu nou hostatge social (carrer de Casp, 56, principal. Jokey Club), ab un ball de societat.

Demà, 21 del corrent, a les quatre de la tarda, en el local de la Societat Autonomista Catalana, carrer Correu Vell, núm. 5, principal, se celebrarà una vetllada literaria-musical, la qual se dedica a les societats Foment de la Sabatería y Esperanto Kaj Patrujo.

GRACIA.—La Cort Angèlica de Sant Lluis Gonçaga de la barriada de Gracia, ha organisat un concurs de lectura catalana, haventhi convidat als socis de les associacions catòliques y als alumnes de les seves escoles. Tots els que vulguin conèixer les bases y premis del concurs, poden dirigirse a la Secretaría de la societat organisadora.

***

SANT ANDREU.—El Colegi de J. M. y J., avuy y demà tindrà solemnes festes religioses.

Si toséis debéis tomar
las Pastillas Amargós,
que es tan seguro curar
como uno y uno hacen dos.

MERCATS DE COTÓ

Telegrames facilitats per D. L. Mata y Pons, de Barcelona

19 de janer de 1912

Mercat de Liverpool

	Obre	Alsa	Baixa
Janer-Febrer	5'20	—'01	—'—
Mars-Abril	5'26	—'02	—'—
Maig-Juny	5'29	—'01	—'—
Juliol-Agost.	5'31	—'01	—'—
Octubre-Novembre	5'28	—'01	—'—
	—'—	—'—	—'—
	—'—	—'—	—'—

Telegrama 12'15.

Vendes 12.000.

Disponible	5'40	—'—	—'—
Janer-Febrer	5'20	—'01	—'—
Mars-Abril	5'25	—'01	—'—
Juliol-Agost.	5'31	—'01	—'—

Tanca Liverpool.

Desembre-Janer	5'21	—'02	—'—
Janer-Febrer	5'21	—'02	—'—
Febrer-Mars.	5'24	—'02	—'—
Mars-Abril	5'26	—'02	—'—
Abril-Maig	5'28	—'02	—'—
Maig-Juny	5'30	—'02	—'—
Juny-Juliol.	5'31	—'02	—'—
Juliol-Agost	5'33	—'03	—'—
Agost-Setembre	5'32	—'02	—'—
Setembre-Octubre	5'30	—'02	—'—
Octubre-Novembre	5'29	—'02	—'—
Novembre-Desembre	5'29	—'02	—'—

Mercat de Nova York

	Obre	Alsa	Baixa
Mars	9'39	—'03	—'—
Maig	9'54	—'03	—'—
Juliol	9'67	—'05	—'—
Octubre	9'77	—'08	—'—

Telegrama según.

Mars	9'87	—'01	—'—
Maig	9'52	—'01	—'—
Juliol	9'63	—'01	—'—
Octubre	9'76	—'03	—'—

Tanca Nova York (Telegrama d'abir a les 11 nit)

Mars	9'45	—'09	—'—
Maig	9'60	—'09	—'—
Juliol	9'72	—'10	—'—
Octubre	9'82	—'09	—'—

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL. — Avuy, nit, a les nou «Frou-Frou». — Demà, «Frou-Frou».

Gran Teatre del Liceu

Avuy, dissapte. 37.ª d'abono.—Torn impar, 8.ª de dissaptes.— Primera de la ópera en 4 actes, «Rigoletto», pels célebres artistes De Hidalgo, Perini, Krismer, Stracciari y Nicoletti.—A les 9.—NOTA: Pera distribuir equitativament les estrenes, el de aquesta nit correspondrà al torn impar.—Demà, diumenge, a la tarda, extraordinaria representació de «Il Barbiere di Siviglia», per la Srta. De Hidalgo y Sra. Stracciari, Peres, Nicoletti y Trevisan. A la nit, «Cavalleria rusticana» y «Titaynna», gran éxit.—Se despatxa a Comptaduría.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Dies 22 y 24 al vespre, dues sessions pel FAMÓS **QUARTET REBNER** DE FRANKFORT Y **WILLY REHBERG**, PIANISTA

Abonaments y localitats: Magatzem de Música Dotesio, 1 y 3, Portal del Angel.—Condicions especials pera'ls socis del Orfeó Català, de 9 a 11 nit, al local social. Encarrechs durant el dia al conserje.—Teléf. 20.

TEATRE CATALÀ **Romea**

Companyia cómich-dramática del eminent primer actor

RICART CALVO

Primera actriu

RAFELA ABADIA

Avuy, dissapte. Nit, a un quart de deu: La bonica comedia en un acte

Entre Doctores

y 1.ª representació del magnífich drama

El Alcalde de Zalamea

Demà, diumenge, tarda: «Entre Doctores» y el preciós drama en 4 actes

El Zapatero y el Rey

Nit: «Entre Doctores» y 2.ª representació de

El Alcalde de Zalamea

Se despatxa a Comptaduría.

DIVENDRES, 26

HAMLET

TEATRE DEL TÍVOLI.—Grandiosa companyía de sarsuela y opereta, dirigida pel senyor Fernández y mestre Joseph Espelta, de la que formen part les eminentes tiples Antonia Arrieta y Pura Montoro y els senyors P. Fernández y Pedrola, etc. — Avuy, dissapte. Nit, a un quart de deu, debut de la companyía. — Primer: Estrena en aquest teatre,

La suerte de Isabelita

de Martínez Sierra y mestre Calleja, per la Montoro y M. Fernández.—Según: (3 actes)

El Conde de Luxemburgo

per les sense parió A. Arrieta y P. Montoro, y M. Fernández, etc.—Diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, nit, a un quart de deu, dues grandiosas funcions, ab l'estrena de la preciosa opereta en tres actes «La niña de las muñecas». — En ensaig: «La mujer divorciada», arreglo de Joseph J. Cadenas y mestre Lleó, d'éxit immens al teatre Eslava de Madrid.

Teatre Novetats Avuy, dissapte, a la tarda, Gran Matinée a dos quarts de cinch. Primer: La celebrada opereta en tres actes «La Divorciada». — Según: La célebre pallarina que ha alcançat grans ovacions en el Palais y Alhambra de Londres

TÓRTOLA VALENCIA

Nit, a un quart de deu. Primer: «El Barbero de Sevilla». — Según: Estrena de la sarsuela en un acte y quatre quadres,

El Carro del Sol

llibre de Maximilià Thous, música del mestre Serrano, ab assistencia del autor senyor Thous. Tercer: TORTOLA VALENCIA. — Quart: «El viaje de la vida». — Diumenge, tarda, «La Divorciada», Tórtola Valencia y «El Carro del Sol». Nit: «La casta Susana», Tórtola Valencia y «El Carro del Sol». Se despatxa a comptaduría.

TEATRE NOVETATS

Tournée de la eminent artista

MARTHE REGNIER

Tres únicques representacions els dies 22, 23 y 24 de janer de 1912

Continúa obert l'abonament a l'administració del teatre de 11 a 1 del matí, de 4 a 6 de la tarda y de 9 a 11 nit.

ELDORADO (Teatre de Catalunya). — Companyía LARRA-LA RIVA.—Avuy, dissapte: La comedia en dos actes, «Doña Clarines», y 3.ª representació de la comedia en dos actes, de Serafí y Joaquim Alvarez Quintero,

Puebla de las mujeres

nova, d'extraordinari éxit

A les 9.—Demà, diumenge, tarda y nit: Les dues comedies en dos actes, «El Nido» y «Puebla de las mujeres».

Se despatxa a Comptaduría.

TEATRE ESPANYOL. — Avuy, nit, a les nou «La danza de la muerte» y «La dama de las Camelias».

Sala Mercè.-Cine y Grutes

ESPLÉNDIT PESSEBRE

Exit may vist a Barcelona. Actualitat interessant. Iothom visita goljós aquest espectacle.

GRAN CINEMATÓGRAF

Les millors pelícoles que's projecten a Barcelona. Cada día pelícoles noves de gran interés.

DIORAMA

Avuy, dissapte, quatre grans estrenes:

Rapto en aeroplano

Ilusiones perdidas

«El último beso», «Monederos falsos» y altres.

LA RABASSADA

HOTEL RESTAURANT

ab calefacció a vapor

Obert dia y nit. — Gabinets particulars. — Cuina de primera. — Servey a la carta y Cuberts desde 5 ptes.

Atraccions americanes

Scenic Railway, Water Chute, Bowling Alloys, Kake Walk. Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Italia, Passeigs, etc.

Entrada: 10 céntims

ab dret a elegir una atracció.

Casino particular. — Jochs varis

RESTAURANT DE LUXE

Servey a la gran carta.—Chef de París.—Concerts diaris per la

Orquestra de Tziganes

Tranvía directe, sortint cada 30 minuts, desde la cantonada del carrer Craywinkel a LA RABASSADA.

Automóvils desde Casa Gomis a LA RABASSADA.

Carruatges desde el TIBIDABO a LA RABASSADA.

Automóvil de luxe directes, sortint desde devant al Portal del Angel, cantonada Santa Agna, fins la Rabassada, d'onze matí a les onze de la nit.

MASTIC VEGETAL

INALTERABLE - Fórmula Tobella

Pera tota mena d' empeits y feridas de las plantas

Pot usarse sempre y no danya may. S' aplica ab un pinzell, en fret.

Primpcesa, 11, pral.-BARCELONA

Avisos

Repartiment de circulars, anuncis, recordatoris y esquelas pera enterro y funeral.—Carrer de Vertrallans, número 5.—PRENAFETA.

Jove ab tota classe de garanties personals s'ofereix per mosso de magatzem, cobrador o cosa análoga. Dirigirse al carrer Condal, núm. 30, segón.

Compres

Alhajes or, plata, platí, monedes, y dentadures se pagnen preus molt alts, carrer Cardenal Casañas, número 8, botiga, Joseph Nuñez

Vendes

A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 54.

MOBLES DE A. DIRAT

- Exposició permanent. -

DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, &

Especialitat en els d'estil anglès

Mendizábal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

Ous frescos y del día, garantisats, a preus reduits, «La Avícola Barcelonesa». Carrer de Salmerón, número 231.

Anuncis

TOTS ELS QUE PATEIXEN del Estómach

rés els curará més prompte y eficasment com el

ELIXIR GREZ

tónich digestiu, conegut en tot el mon. Dipósit en totes les farmacies.—Collin & C.ª Paris.

Lloguers

Entressol que no sigui apartat, se llogará. — Dirigirse: F. R., en aquesta Administració.

Fábrica de Flors, Corones y Plantes

y tot lo que's necessitiexi pera funeras

Antiga Casa. — T. COSTA. — Palla, 13 y 15, pral.

Sabó **Gacela**

Gotes Tonicas Neurosténicâs

preparadas per J. Santacana, farmacéutich

Aliment del cervell y remey heróich que no falla pera les malaltias del sistema cer vell-espinaló.

Despertan las ganas de menjar, tonifican y vigorisan tot el cos. Indispensables als agotats, convalescents, al poca orina, als que tan mans treballs mentals, sufreixen dela médula, desvaiments, anemia del apy demés manifestacions neurosteniques.

Farmacia del autor Carretera de Mataró, 163

CATARRO dels NOYS

L ANTI-CATARRAL BORBONET, es el veritable específich acreditat pera curar en pochs dies la COQUELUCHE y BRONQUITIS y tota mena de tos de les criatures.

Dipósits: Farmacia del autor: Cardera, núm. 44. — Doctor Andreu. — J. Viladot y Rambla de les Flors, número 4.

Depilatori Maria Stuard

Usant aquet Depilatori may tindreu pèl moixí

La dòna, en totes ses edats, deu procurar fer sempre forsa goig

El Depilatori Maria Stuard és el millor de tots els depilatoris, per sos sorprenenents y maravellosos resultats. Es el més eficás y inofensiu, puix no irrita'l cutis per delicat y fi que aquet sia.

El Depilatori Maria Stuard és el més eficás perque ab son ús s'obté la completa desaparició de tot pèl moixí y pèl. Es el més inofensiu, per ésser l'únich quina aplicació no perjudica may, per molt temps que s'usi.

El Depilatori Maria Stuard és indispensable en tot tocador per sa elegant presentació en fresch de cristall tallat y per ésser l'únich que no despedix mal olor, puix la pols conté un perfum delicat.

El Depilatori Maria Stuard és el més práctich perque en molts casos, y especialment en edat jovenil, n'hi há prou ab una o dues aplicacions pera que desapareixi per complet el pèl moixí y pèl, y no torni a readaréixer. No taca y deixa'l cutis ters y hermós.

El Depilatori Maria Stuard deuen usarlo les senyores y senyoretes en totes ses edats. Les mares deuen aplicarlo a n'aquelles de ses filles que en principi els apareixi pèl moixí. Els joves que per la seva edat no tenen ben poblada la barba y bigoti, evitarán ab son ús les molesties de afeitarse. També evita erupcions a la cara, etc., etc.

N.º 1.—Pera que desapareixi'l pèl moixí **N.º 2.—Pera que desapareixi'l pèl**

Els prospectes expliquen la manera fácil d'usarlo. Se vèn a la perfumeria Lafont; drogueries de Vicens Ferrer y C.ª; Riudor y Parés, Portal del Angel, 14, y farmacia de Botta y Baltá, Rambla de Catalunya, 1.—Se remet certificat por correu enviant als senyors Botta y Baltá 7 pessetes en segells de correu o lletra de fácil cobro. Se suplica envíin nom y senyes ben inteligibles.—Preu: 6 pessetes frasch.

Empastres perforat, americans de feltre roig, o sigui bayeta vermella DEL DR. WINTER

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN els catarros de pit y bronquitis

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN els dolors dels pulmons

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN reumatismes y dolors del costat

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN els dolors d'espatlla, ronyons y caderes.

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN llombach, ciática y altres dolors d'aquesta mena.

EXIGIR SEMPRE LA MARCA DEL DR. WINTER

MOLT DE CUIDADO AB LES IMITACIONS

SABATES SUICES - GRAN ABRICH

(Quincalleria, Jaume I, número 12 cantonada al de la Daguería)

EN PROFIT VOSTRE

EXÍGIU SÈMPRE

LES VERITABLES

Pastilles VALDA

que no's poden vendre no més que en CAPSES de Pts. 1.50

PORTANT EL NOM

VALDA

SI SE US PROPOSÉS

Un remey millor,
Un remey tan bó,
Un remey à més bon préu.

Creyéu, en profit vostre, que

NO HI RÈS COM

LES PASTILLES VALDA

Pero sobre tot tinguéu esmènt de gastar

LES VERITABLES

les que's venen SOLAMENT en CAPSES

PORTANT EL NOM VALDA

Agents Generals: Vicens FERRER y Cia
BARCELONA

El líquit **AMOR**, de reputació universal, es el més perfecte que's coneix pera NETEJAR METALLS .- De venda per tot arrèu.

Mostres gratuites

s'entregarán al qui les demani al dipósit general

CORTS, 702

(Prop la Plaça de Tetuan)

Els vòmits, coragre, ardors, inapetencies, pesadesa, bilis y dolors del estómach, cintura y esquena, etc., desapareixen al següent dia d'usar el

ESTOMAGO ARTIFICIAL

DE VENDA PER TOTES LES FARMACIES Y DROGUERIES

Desapareixen en tres dies les dispepsies, gastralgies y catarros gástrichs, com ho certifiquen milers de curats.

Refusèu com a falsificades les capses que no portin la firma dels únichs concessionaris a Espanya.

J. Uriach y C.ª — Barcelona